

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
імені Степана Шевчука

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ проф. Сташук О. А.
«__» _____ 2023 р

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня

"магістра" другого рівня вищої освіти

на тему:

**Декоративне панно в сучасному інтер'єрі (на прикладі творчої роботи «І
розквітне Україна»)**

Виконала: здобувачка ОС Магістр
спеціальності 023 Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Дячук Анастасія Олександрівна

Керівник: доц. Власюк О. П.

Рецензент: доц. Подолець П. М.

Рівне-2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
Розділ I СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ДИЗАЙНІ ЖИТЛОВИХ ІНТЕР'ЄРІВ	
1.1. Особливості сучасних стилів житлових інтер'єрів.....	13
1.2. Етностиль в сучасному інтер'єрі.....	29
Розділ II ДЕКОРАТИВНЕ ПАННО У ФОРМУВАННІ СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО ІНТЕР'ЄРУ.	
2.1. Художня кераміка як доповнення середовища сучасного інтер'єру.....	39
2.2. Роль декоративного панно в дизайні житлового інтер'єру.....	44
Розділ III ІДЕЙНИЙ ЗАДУМ ТВОРЧОЇ РОБОТИ «І РОЗКВІТНЕ УКРАЇНА»	
3.1. Ескізний пошук та творче проектування декоративного панно.....	51
3.2. Основні композиційні прийоми у творенні проекту творчої роботи «І розквітне Україна».....	56
Розділ IV ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ КЕРАМІЧНОГО ПАННО	
4.1. Інструментарій та основні технологічні етапи.....	58
4.2. Економічні розрахунки собівартості виконаної творчої роботи.....	61
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ПОСИЛАНЬ.....	66
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Дизайн давно вже став невід'ємною частиною багатьох галузей людської життєдіяльності. Можна стверджувати про його значущу роль у житті людини та суспільства. Тенденції в сучасному дизайні інтер'єру говорять про перенасичення «глобалістськими» трендами. У багатьох людей спосіб життя має формат постійної роботи з дому або робота-будинки-робота. Насамперед стиль дизайну інтер'єру – частина житлового простору, яка повинна створювати не лише атмосферу затишку, сприяти відпочинку, а також налаштовувати робочий лад, а й оперуватися такими чинниками: природні кольори, функціональність, комфорт, щоб переважно все було виготовлено з натуральних матеріалів. Таким чином сучасний стиль стає більш мобільнішим, гнучкішим, відкритим впливам ззовні. Безумовно це було досягнуто тим, що існує єдиний «інформаційний простір», в якому нині існує наша цивілізація. Новітні тенденції приживаються чи зникають, модифікуються або залишаються незмінними в нашому просторі, але кожен викид провідної ідеї (тенденції) розповсюджується досить швидко по світу і має вагомий вплив на прийняття будь-яких рішень у дизайні інтер'єру. Але все ж, що найбільше впливає на нашу свідомість та чим ми керуємося у тих чи інших рішеннях організації інтер'єру? Питання, яке виникає досить часто, тому що стиль дизайну інтер'єру досить давно переріс конкретні його напрямки та перетворився насамперед на творчість, прив'язану до безпосередньо примх та світовідчуття замовника. Насамперед стиль інтер'єру оперується сукупністю ознак, що характеризують той чи інший період у мистецтві, його актуальні чи забуті вже тенденції, які відображаються в оздобленні інтер'єру. Досить часто сучасний стиль інтер'єру, перш за все, відображають тенденції, які є актуальними в даний період.

Велика кількість сучасних стилів майже постійно поєднує у собі одночасно функціональність і декоративність, хоча найчастіше робиться акцент, лише на організації простору, тобто - функціональності, що є дуже важливим у наш час. Це, в свою чергу допомагає навіть з найменшого приміщення зробити максимально зручний у користуванні простір. Аби досягти такого результату, використовують

простоту форм, ненав'язливі кольори, а для додавання певного контрасту використовується будь-який декор, за бажанням замовника (часто вплив на вибір організації простору має оточення замовника, події, емоції, вподобання, ідеї, тощо).

Досить сучасним і дуже стильним способом оформлення інтер'єрів вважається використання декоративного панно – додає певної родзинки до будь-якого інтер'єру, від житлової квартири до офісів компаній. Подібне використання декоративних творів мистецтва ми можемо спостерігати досить часто. Декоративне панно слугує не лише наповненням житлових будинків, громадських приміщень, інтер'єрів та екстер'єрів. Даний твір мистецтва є універсальним елементом декору приміщення, покликаний прикрашати стіни, стелю, а іноді навіть фасади будівель. Панно відрізняється від звичайної картини, хоча і те і те, служить для прикраси інтер'єру. З допомогою панно можна надати фарб сірому інтер'єру, оживити темний колір, освітлити кімнату, привернути увагу відвідувачів. Панно має бути вдалою колірною плямою та розташовуватися в потрібному місці. Воно повинно вдало завершувати інтер'єр будинку.

Актуальність. Завдяки інтеграції і взаємовпливу дизайн сформувався як окремий вид діяльності, його еволюція обумовлена багатьма історичними факторами, що відносяться як до соціально-економічної, науково-технічної, так і до соціально-культурної сторін прогресу. У дизайні знаходять відображення результати таких взаємодій: промислове виробництво і споживання; декоративно-прикладне мистецтво і художньо-стильовий напрями, архітектура і техніка; проблеми взаємозв'язку природи і предметно-просторового середовища в різних галузях життєдіяльності людей. Виникає актуальна проблема, спричинена постійною мінливістю стилів оформлення внутрішнього предметно-просторового середовища у дизайні, це вимагає комплексного аналізу особливостей дизайну інтер'єрів у контексті сучасних тенденцій та напрямів у проектуванні й удосконаленні інтер'єрів житлової інфраструктури сучасної України. Тому необхідно також говорити про актуалізацію питання, про сучасні тенденції та напрями в дизайні інтер'єру як наслідок, виникає нагальна необхідність

проведення узагальнюючого дослідження і створення системних наукових знань по цій тематиці.

Мета дипломного дослідження - аналіз особливості сучасних стилістичних тенденцій у дизайні інтер'єру; синтез ознак сучасних провідних стилів інтер'єру; визначення ролі та місця панно у просторовому середовищі як композиційного акценту; створення декоративного панно «І розквітне Україна» в інтер'єрі з врахуванням сучасних тенденцій.

Завдання:

- пошук аналогів та аналіз наукової літератури з даної теми;
- синтез особливостей сучасних тенденцій у дизайні інтер'єру;
- окреслення чинників впливу, через які змінюються тенденції оформлення інтер'єру;
- аналіз художньо-проектної творчості із застосуванням етнічних мотивів у дизайні інтер'єру;
- визначення значення та ролі декоративно-художнього панно в дизайні інтер'єру та його використовуватися для оздоблення інтер'єру;
- вивчення історії виникнення декоративного панно;
- характеристика основних понять, видів та тематику декоративного панно;
- розробка концепції та ескізи декоративного панно;
- підготовка графічного проекту декоративного панно;
- підбір інструментарію для роботи;
- виконання панно в матеріалі;
- оформлення пояснювальної записки;
- експозиція творчої роботи.

Об'єкт дослідження – сучасні тенденції в оформленні житлових інтер'єрів.

Предмет дослідження –декоративне керамічне панно для житлового інтер'єру.

Для втілення мети та розв'язання поставлених завдань застосовувалися такі **методи дослідження:** аналіз та синтез; пошук аналогів; описовий метод та

з'єднання напрацьованого матеріалу; метод креативного пошуку; метод проєктування; асоціативний метод; метод порівняння, метод комбінування.

Кваліфікаційна робота складається з пояснювальної записки, графічного проєкту, роботи в матеріалі.

Практичне значення кваліфікаційного проєкту полягає у розробці декоративного панно для середовища житлового інтер'єру відповідно до сучасних тенденцій.

Теоретичні матеріали було апробовано на одній конференції:

1. Звітна наукова конференція викладачів, здобувачів, співробітників, вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, 18 травня 2023 року. Доповідь на тему: «Декоративні елементи оздоблення сучасних інтер'єрів».

Опубліковано статті у фахових виданнях:

1. Дячук А.О., Власюк О.П. Мурал як витвір мистецтва у контексті масової культури ХХІ ст. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. наук. зб. Вип. 44. Рівне: РДГУ, 2023. С. 220-225 [242 с.]
2. Дячук А.О., Власюк О.П. Використання творів образотворчого та декоративного мистецтва в інтер'єрі приміщень з врахуванням сучасних тенденцій. «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): Журнал. Київ. 2023. № 10(16) 2023. С. 1210- 1223.

Розділ I СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ДИЗАЙНІ ЖИТЛОВИХ ІНТЕР'ЄРІВ

1.1 Особливості сучасних стилів житлових інтер'єрів.

Починаючи з кінця ХХ – і до сьогодні дизайн охопив практично всі сфери мистецтва. З'являються нові дизайнери, які мають багато нових ідей та поглядів на проектування і як наслідок, стилів стає ще більше як і самих тенденцій. [27]. Напрямок модного дизайну інтер'єру відходить насамперед від мінімалізму, а модні тенденції у оформленні сучасного інтер'єру – це поєднання частин та колірних акцентів, тому - більшість цих інтер'єрів спроектовано, переважно, лише на самих акцентах. Нові тенденції починають заворожувати, а оригінальні ідеї долають світ. Якщо порівняти дизайн «тоді» і «зараз», то безумовно різниця досить помітна. Тоді модним була розкіш, багатство кольору і форми, панувала класика, нині ж у моді - простота у кольорі, формі, обсязі та наповненні. Дизайнери всього світу прагнуть до максимального спрощення життя людини шляхом проектування інтер'єрів, будівель і предметів побуту [21]. Але це не означає, що всі проекти будуть створюватися за одним шаблоном простору та свободи.

Хотілося б звернути увагу, що певні дослідження проводилися багатьма вітчизняними вченими в галузі дизайну. Зокрема, дослідженням цієї сфери присвячені роботи Михайлової Р.Д. «Українські етнічні елементи в дизайні сучасного інтер'єру: витоки та особливості» [26], Смоляр О.В. «Сучасний монументально-декоративний живопис у дизайні громадського інтер'єру готелів м. Києва» [34], Бурчака І.Н. в статті «Сучасні тенденції в дизайні житлових інтер'єрів» [5], Демессіє М.К. в статті «Актуальні напрямки у формуванні сучасного образу архітектури інтер'єрів» [14] та ін. Аналіз досліджень у сфері дизайну насправді свідчить про те, що існують проблемні питання, що на сьогодні не вирішуються, або вирішуються, але частково та не мають позитивних результатів. Хоча переважна більшість досліджень стосується графічного, ландшафтного дизайну, фірмового стилю. Перш за все, це стосується недостатньої кількості рекомендацій щодо сучасних тенденцій в дизайні інтер'єрів, тут безпосередньо переважають дослідження в області саме етнічних мотивів. Питання

залишається все ж недостатньо визначеним і потребує дослідження. Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Недолік чітких рекомендацій щодо сучасних тенденцій в дизайні інтер'єрів ускладнює процес дизайн-проектування інтер'єрів приміщень.

Але хочу наголосити на тому, що дизайн все ж сформувався як окремий вид діяльності це відбулося завдяки інтеграції та взаємовпливу на його еволюцію, багатьох історично обумовлених факторів, до них же відносяться: соціально-економічні, науково-технічні, так і соціально-культурний прогрес. Також у дизайні знаходять відображення результати таких взаємодій як: декоративно-прикладне мистецтво і художньо-стильовий напрям, архітектура і техніка; проблеми взаємозв'язку природи і предметно-просторового середовища в різних галузях життєдіяльності людей; промислового виробництва та споживання. Через постійну мінливість стилів оформлення внутрішнього предметно-просторового середовища у дизайні, з'являється актуальна проблема комплексного аналізу щодо особливостей дизайну інтер'єрів безпосередньо у контексті сучасних тенденцій та напрямів у проектуванні й удосконаленні інтер'єрів житлової інфраструктури сучасної України. Як наслідок, разом з актуалізацією питання щодо сучасних тенденцій та напрямів у дизайні інтер'єру виникає нагальна необхідність проведення узагальнюючого дослідження та створення системних наукових знань по цій тематиці. Хочу звернути увагу на те, що сучасні тенденції диктують нам особливості вибору, переваг у всіх сферах нашого життя. Часто в залежності від потреб, пріоритетів та стилю життя людей, змінюються самі тенденції підлягають у формуванні внутрішнього простору приміщень. Мода на стилістичні напрямки та особливості облаштування інтер'єрів будівель залежить від безлічі таких факторів як: прогресу у сфері побутової техніки і появи нових оздоблювальних будівельних матеріалів, виробництва меблювання, зміни архітектурних особливостей сучасних міст, економічної, демографічної ситуації у світі та в окремо взятій країні. Тому, з урахуванням прогресивних змін у суспільстві, питання про дизайн-оформлення приміщень стає актуальним тому що, житло людини — це не стільки дорогий об'єкт нерухомості, як місце - де людина може відпочити, відновити сили,

отримати заряд бадьорості, так необхідний сучасній людині. У зв'язку з цим досить часто виникає актуальне питання про те, які ж є основні мотиви оформлення сучасних інтер'єрів будівель.

Тому, на основі оглядового аналізу сучасних тенденцій у формуванні дизайну інтер'єрів виділяються та аналізуються такі особливості стилістичних напрямків: композиційних рішень, декору та обладнання інтер'єру. Визначаються перспективи щодо подальших тенденцій та напрямків розвитку цього сегмента дизайнерської індустрії у контексті розширення інтер'єрного простору та зміни архітектурних особливостей сучасних міст. Дослідження фокусується на специфіці творчої діяльності провідних світових і українських дизайнерів в оформленні внутрішнього простору будівлі. У дослідженні проаналізовано не лише наукові видання, статті, електронні ресурси, а й велику кількість проектного матеріалу. Завдяки аналізу сучасних реалізованих дизайнерських рішень та авторських пропозицій можна виділити основні напрямки у проектуванні внутрішнього предметно-просторового середовища індивідуального житла.

Хочу акцентувати на тому, що організація предметно-просторового середовища у будь-якій сфері життя людини своєрідно і достатньо точно відображає динаміку історичних змін у конкретному суспільстві. Через вплив технічного прогресу змінилися завдання, які ставилися перед архітекторами і дизайнерами, у порівнянні з вимогами ХХ ст., це привело до глобального переосмислення самого процесу проектування індивідуального житла в цілому та сфери дизайну як культурного явища [3; 24].

Дизайн інтер'єрів потрібно розглядати насамперед як особливу сферу діяльності, в якій досить тісно взаємопов'язані такі явища: декоративно-прикладне мистецтво, архітектура, образотворче мистецтво, будівництво, стиль. У сучасний час цей напрям постійно розвивається ще й достатньо динамічно. Але хочу нагадати про те, що стиль — явище непостійне тому, що навколишній світ піддається постійним змінам, і як наслідок, відбуваються істотні перетворення не лише естетики, комфорту та стилю, а також разом із ним змінюються наші смаки, звички та уподобання. Не є винятком і дизайн інтер'єру, тому світові тенденції у

дизайні інтер'єрів змінюються щорічно. До того ж, у наш час досить сильно змінився і сам дизайнерський простір. У наше життя, поряд зі звичними архітектурними об'єктами: котеджами, багатопверховим будинком, заміським будинком, увійшли такі типи житлових об'єктів, як дуплекс, пентхаус, кондо, таунхаус, лофт, патіо, бунгало та інші. Поруч з такою новизною зростає частка заміського будівництва тому що, люди почали прагнути бути ближче до природи - обумовлено певними особливостями та дизайнерськими прийомами при створенні інтер'єрного простору, який має крім усього іншого максимально гармоніювати з навколишнім середовищем і ландшафтом.

Однак, далеко не кожен може дозволити собі часту зміну інтер'єру. Слід зауважити, що сучасний дизайн інтер'єру має оперуватися достатньою демократичністю та своєю доступністю. Це, зокрема, «бюджетний» варіант від Р. Ешвіл — стиль «шеббі-шик», як і раніше, популярний [24; 35].

Сучасний дизайн інтер'єру все більше набуває особистого характеру, завдяки цьому стає більш значущим та емоційним, хоча при цьому все ж прослідковується два основних сучасних напрямки: інтерпретація класичних стилів і новаторські, або, як їх часто називають - авторські стилі.

Але все ж із урахуванням бюджетної можливості, більш практичним, є вибір одного з актуальних стилів та коригування його час від часу з використанням різних аксесуарів, безпосередньо змінюючи свій будинок відповідно до нових модних тенденцій. Не потрібно забувати про те, що він в першу чергу повинен має бути не тільки красивим, а й комфортним для проживання.

Відомо, що до найголовніших формотворчих елементів інтер'єру належить – стилістика, це свідчить про те, що потрібно враховувати, що практично всі стилі сучасного періоду є еkleктичними (комбінацією змішаної стилістики та предметів різного походження, часів і стилів). При цьому потрібно пам'ятати, що поєднання не більш як двох-трьох стилістичних типів, об'єднаних кольором, текстурою, архітектурним рішенням, вважається справжньою еkleктикою стилю в інтер'єрі, [3; 11].

Є безліч стилів, які були колись досить популярними, знову повернули свою актуальність, хоч і зазнають деяких змін, тому для того, щоб створити сучасний інтер'єр, недостатньо буде тільки підібрати напрямок, потрібно також вловити настрої, які мають місце в дизайнерських колах. Перед тим, як виокремити провідні тенденції у сучасному дизайні інтер'єру потрібно розглянути провідні стилі XXI століття такі як:

- **Сучасна класика.** Сучасна класика - один з найпоширеніших стилів інтер'єру. Цей стиль не прив'язаний до модних тенденцій, які постійно змінюються. Гармонія та елегантність, які є характерними рисами сучасної класики постійно залишаються актуальними. Дизайнерські рішення цього стилю бездоганно підходять не тільки для оформлення житлових приміщень, але й для офісів, ресторанів та бутиків. Меблі в стилі сучасної класики виглядають монументально та дорого і являються головним елементом в створенні інтер'єру. З матеріалів переважають натуральні камінь та дерево. Дизайн інтер'єру часто доповнюють такими елементами як колони, ліпнина та багети. В наші дні цей стиль часто поєднують з мінімалізмом, приміняючи мінімум декоративних елементів (Рис. А.1.1).

- **Контемпорарі.** Стиль, який підходить для зручного та спокійного життя. Доступна ціна, зручність у використанні і практичні, не дорогі, але якісні матеріали – все це характеризує стиль контемпорарі. Дозволяє втілити сучасні ідеї, де немає таких жорстких рамок, як у стилях хай-тек і мінімалізм. Використання цього стилю в інтер'єрі створює максимальну ясність і функціональність у дизайні, чітке і зручне розташування всіх елементів дизайну. Сучасний стиль виражається в чітких лініях, пропорційних формах, гладких і однорідних поверхнях, які стануть фоном для окремих прикрас. Основний принцип цього стилю – близькість, простота і зрозумілість для більшості, отже кожен, хто має хороший смак і бажання виразити себе, може застосувати його в своєму інтер'єрі (Рис. А.1.2).

- **Арт-деко.** Стиль в дизайні, архітектурі та мистецтві, який з'явився в 30-х роках XX століття внаслідок змішування класичних, західних стилів зі стилями країн сходу та інших екзотичних країн. В ньому зустрічаються африканські,

египетські, індійські та азіатські мотиви. Арт-Деко відрізняється різноманітністю та прагне задовільнити індивідуальний смак вибагливого замовника. В меблях та декорі використовуються дорогі та екзотичні матеріали - рідкісні породи дерева, слонова кістка, шкіри екзотичних тварин. Дороге скло та кристали, масивні люстри та різноманітність освітлення - все це можна зустріти в стилі Арт-Деко (Рис. А.1.3).

- **Функціоналізм.** Виник внаслідок індустріалізації в 20-х роках в Німеччині. Основою цього стилю - є зручність, функціональність та раціональне використання простору, тому він ідеально підходить для невеликих квартир. Меблі мають прості, геометричні форми, які органічно вписуються в планування сучасних квартир. Інтер'єр у стилі функціоналізм підходить сучасним, практичним людям, які проводять час вдома виключно для задоволення основних потреб - дах над головою та сон. Такі простори легко створити в середовищі сучасних типових міських будівель. Обклеївши стіни шпалерами світлого кольору, ви отримаєте відчуття свободи та незавантаженості простору. На вікнах акуратні жалюзі, але можливі і прямі однотонні штори без всяких ламбрекенів і інших прикрас. Декорування зводиться до мінімуму, або відсутнє зовсім. Головне пам'ятати, що переваги стилю функціоналізм - це прямолінійність, чистота форм і кольорів, відсутність надлишків і індустріальний шарм (Рис. А.1.4).

- **Мінімалізм.** Стиль гранично лаконічних форм, який характеризує повна відсутність декору, орнаментів або деталізації фасадної обробки. Предмети і простір втрачають форми, межі, створюється ілюзія нескінченного простору і невагомості. Для сучасного мінімалізму характерно грамотне моделювання житлового простору з набором тільки необхідних предметів, які розкривають композиційний задум, і спокійного, розсіяного світла. Приміщення поділене на зони, без внутрішніх перегородок, з великими вікнами і багаторівневим освітленням. Вони настільки насичені світлом, що навколишній ландшафт, зливаючись з житловим простором, стає частиною його інтер'єру. У колірній гамі переважає білий, сірий і чорний тон. А блиск скла, хромованого металу, колір природної деревини або цегли доповнюють палітру (Рис. А.1.5).

- **Хай-тек.** Дітище постмодерної архітектури кінця минулого століття, яке втілило в собі гармонійне поєднання конструктивізму і функціональності простору, високих технологій, простоту і строгість декору. Стилю характерні стрімкі, прямі лінії, велика кількість скляних і металевих деталей. Хай-тек можна віднести до ультрасучасних стилів, в ньому застосовуються конструкції, властиві промисловим будівлям. У меблях і начинні використовуються форми предметів і матеріали, пов'язані з технікою: нержавіюча сталь, пластик і хромовані поверхні, гнуті металеві труби, сидіння що обертаються. Широко використовуються мобільні перегородки, здатні змикатися і розмикатися, що дозволяє міняти планування (Рис. А.1.6).

- **Лофт.** Нестандартний стиль, що прийшов до нас зі США. Зазвичай так називається горище або приміщення промислового зразка, переобладнане під житло. Нерідко стиль лофт реалізується на верхніх поверхах занедбаних фабрик та будинків. Головна вимога до приміщення - воно повинно бути просторим, тобто близько 100 кв. м. Простір інтер'єру в стилі лофт максимально відкритий, не перевантажений перегородками і міжкімнатними стінами. Зональне ділення за функціями зазвичай є досить умовним і роль поділу відводиться дизайну, а не конструкціям [11; 24]. Особливу цінність лофту надають деталі, успадковані з минулого життя будівлі: труби, вентиляція не приховані, стіни без обробки з грубої цегли. На даний час стиль лофт став дуже популярним, особливо в інтер'єрах громадських приміщень (ресторани, нічні клуби, виставкові зали та галереї), (Рис. А.1.7).

- **Ф'южн.** Молодий, експериментальний стиль, почав своє існування в 90-х роках минулого століття і є результатом впливу і взаємодії різних культур, традицій і технологій. Він дозволяє змішувати все в усьому, досягаючи гармонії між неоднорідними предметами та елементами. Він сподобається енергійним та життєрадісним людям, які не бояться експериментувати з кольором і формами. Ф'южн відноситься до дизайнерських стилів, оскільки формування зв'язків між предметами засноване на емоціях, а не на їх функціональності. Головне, щоб зміст

створюваного інтер'єру, колір і форми оздоблювальних матеріалів, меблів та аксесуарів органічно поєднувалися в єдине ціле в житловому просторі (Рис. А.1.8).

- **Скандинавський.** Найпростіший природний стиль. Цей стиль прийшов до нас з Північної Європи з таких країн, як Швеція, Норвегія і Фінляндія. Тривалі зими, суворий клімат, відсутність сонячного світла, зв'язок з природою відображаються в інтер'єрі, який оздоблюється в скандинавському стилі. Саме тому інтер'єри в цьому стилі завжди наповнені великою свободою, повітрям і світлом. Основу стилю складають лаконічні і прості форми, світлі і пастельні тони, натуральні матеріали. Натуральне дерево, камінь, метал часто використовуються для оздоблення поверхонь. Основні кольори інтер'єру – білий, всі натуральні відтінки синього та зеленого. Кольори в скандинавському стилі мають особливе функціональне навантаження, оскільки всі світлі кольори можуть створювати оптичні ілюзії. Особливістю скандинавського стилю є велика кількість прикладного декору і яскраві акценти, які пожвавлюють атмосферу (Рис. А.1.9).

Різноманітність стильових рішень в оформленні інтер'єру залежить тільки від кількості ідей в голові дизайнера, його вишуканості смаку і почуття міри. Тільки справжні професіонали здатні гармонійно організувати простір в обраному стильовому напрямку та врахувати усі вподобання замовника, оскільки вибір певного стильового напрямку у дизайні інтер'єру залежить, перш за все, від урахування усіх факторів: смаків та побажань клієнта, обраного простору та задачі його перетворення, яка стоїть перед дизайнером. Нижче наведено загально актуальні тенденції, що намітилися в сучасному дизайні інтер'єрів:

Мінімалістичність -це найголовніша тенденція у сучасному дизайні інтер'єру. Характерним є - невелика кількість деталей та аксесуарів, графічність і простота в усьому, функціональні меблі та чіткі їх лінії, відсутність зайвих деталей. Така тенденція активно проявляється у великій функціональності інтер'єру, появі в ньому новітніх технологічних досягнень (таких як «розумний будинок») та інших новітніх «гаджетів».

Друга не менш важлива тенденція сучасного дизайну інтер'єру – просторість. Споживачів починають усе частіше приваблювати великі кімнати і

студії, це дозволяє дизайнерам реалізувати усі свої ідеї найбільш повно. Наприклад, сучасні квартири-студії не тільки красиві, але й дуже зручні.

Третій напрямок у сучасному дизайні інтер'єру – трансформованість. Власники, які проживають у сучасних квартирах починають доволі часто висувати все нові та й нові вимоги до своєї оселі, як наслідок, одне з головних побажань є — розширена функціональність інтер'єру. Кімнату можна поділити на безліч зон, які за найпершої необхідності об'єднуються в одне приміщення, такий ефект досягається за допомогою різних конструкцій, наприклад перегородок та щільних завіс, які піддаються зрушуванню і розсовуванню, на розсуд господаря, тобто в інтер'єрі широко використовуються мобільні перегородки, які дозволяють легко міняти саме планування приміщення.

Колористичність - один із головних факторів, які вказують на стиль, тематику приміщення, поєднання кольорів у дизайні інтер'єру. Щодо області використання кольору в інтер'єрі існує дві якоюсь мірою зовсім протилежні тенденції. Перша говорить нам про те, що більш сміливе, впевнене використання кольорів, із відходом від раніше класичних кольорових поєднань - проявляється у більш широкій, ніж раніше, кольоровій гамі. Сміливе вертикальне зонування за допомогою кольору (У. Даймонд і Е. Баррата, Т. Гилд, Д. Дрейк, К. Паркер). Використання окремими кольоровими акцентами яскравих кольорів на елементах декору (Ф. Галлі, К. Розенфельд, Т. Ферлі). Застосування кольорів, які раніше вважалися не сумісними, розпочали створювати інтер'єр у червоно-зеленій кольоровій гамі (Тріша Гилд), зникли яскраві кислотні відтінки. Друга тенденція полягає у використанні в інтер'єрах лише нейтральних відтінків (К. Хоппен, С. Хоппен, Д. Уортс). Причому яка з тенденцій домінує — питання спірне, все залежить від вибору власника [3; 39; 42].

Застосування смужки в інтер'єрі. Дизайнери часто пропонують найрізноманітніші способи використання цього графічного елемента: горизонтальні чи вертикальні, широкі або вузькі смужки насамперед дозволяють досить вдало візуально змінювати розміри простору, а також роблять інтер'єр дуже незвичайним (Рис. А.1.10).

Використання декору з натуральних матеріалів. Сучасний декор інтер'єру починає ставити свій акцент на використанні натуральних матеріалів: каменю, дерева, а також і живих рослин. Набувають дуже великої популярності сучасні аксесуари для дому, які є виконаними вручну, різні етнічні речі. Наприклад: живі квіти, свічники, статуетки, фігури тварин. Різні бамбукові меблі, предмети та доповнення з натуральних тканин, ковани металеві елементи декору досить вдало доповняють інтер'єр. Також потрібно підкреслити, що змінилося ставлення споживачів до текстури тобто: раніше на чільне місце ставилися практичність та функціональність, а у сьогоденні головне ставлення віддає перевагу тактильним відчуттям — наперед виходить прагнення все більше використовувати дерево, замшу та інші «приємні» текстури, при цьому прагнуть використовувати велику різноманітність текстурних поверхонь.

Потрібно акцентувати на тому, що популярними матеріали для інтер'єру у 2023 році слугують безпосередньо саме камінь та дерево. Насправді стійкість та стабільність символізують собою довговічні натуральні матеріали, такі як: дерево, камінь, мармур - незамінні лідери у модних тенденціях, вони дуже якісні, а також екологічні. У сучасних дизайнерських візнях на перший план знову виходить властивість, а не вартість, тому що ці шляхетні матеріали найголовніше відокремлюють людину від зовнішнього стресу та поганої екології, тому мають шалений попит при розробці нових дизайнерських рішень. Хочу звернути увагу, що внутрішнє оздоблення таке як, декор та меблі – все це може бути виконано з перерахованих вище матеріалів. Наприклад, у санвузлах чудово виглядають кам'яні раковини та дерев'яні меблеві фасади; чудово поєднуються ці матеріали один з одним: якщо ви ретельно продумаете зовнішність вашої кухні, встановіть дерев'яний гарнітур, а робочу поверхню виберіть з мармуру або каменю. Завдяки таким матеріалам зберігається і спокійна кольорова гама, в якій досить добре контрастують теплі та холодні тони.

– **Застосування природних мотивів (екостиль).** Джапанді. Досить стрімко набирає обертів усім відомий у XXI столітті екостиль тому що, стає одним із модних напрямів дизайнерського мистецтва. Сучасні технології надають у

розпорядження дизайнерів різні можливості, це дозволяє впроваджувати їх практично в усі напрямки сучасного дизайну інтер'єру. Це й елементи вертикального озеленення і біоінтер'єри, «живі» підлогові покриття (килимки з моху), домашні міні-города. При проектуванні житлового простору спостерігається комплексний підхід — вибір екологічних матеріалів, кольорової гама, дотримання температурно-вологісного режиму, навіть створення умов для того, щоб тривало зберігалися корисні для здоров'я запахи. Потрібно пам'ятати, що екостиль в інтер'єрі створюється безпосередньо за допомогою природних матеріалів, головна мета цього стилю — створити ілюзію життя на лоні природи. Кольори мають відповідати цій концепції: викликати асоціації з землею, листям, небом та камінням (Рис. А.1.11).

Джапанді – тандем скандинавського та японського стилю. Широко поширений сьогодні мінімалізм виражається у досить різних варіаціях, однією з яких є - трендове відгалуження, характерним є: напрочуд органічне поєднання японського і скандинавського стилів, ці культури споконвічно протиставляються один одному, хоча віяння Заходу і Сходу показують цікаві результати при їхньому поєднанні. Практичність, яка властива північним європейцям та японське поклоніння перед природою - в парі дають чудовий результат. Потрібно згадати про сучасні еко-активістські віяння, то з цього можна зробити висновок: завдяки цим віянням джапанді стрімко набирає популярності серед молодого покоління. Функціональність, практичність, єднання з навколишнім середовищем, – все це дарує відчуття комфорту і створює приємну атмосферу у будь-якому житловому приміщенні - від кухні до спальні. Якнайкраще відповідають запитам суспільстві - відмінно продумані системи для зберігання, а також натуральні матеріали (Рис. А.1.12).

Еко-стиль та джапанді дуже подібні між собою, а саме: кольорова гама, стримані непомітні відтінки, часто виявляють схожість із природними матеріалами. Також ці танденції нагадують стиль лофт: використання тканини без додавання барвників, гола штукатурка, бетон, проте властива йому холодність у джапанді перекривається дерев'яними елементами, що додають теплоту та

затишок. Насправді під час вибору оздоблювальних матеріалів для стилю джапанді можна не обмежуватися себе тільки бетоном, деревом або камінням, потрібно звернути увагу на сучасні композитні матеріали, які здатні надати натурального вигляду будь-якому приміщенню. Керамічна плитка завдяки своєму розмаїттю кольорів може легко зімітувати дерев'яні та кам'яні поверхні, а дорогий і вибагливий паркет може бути замінений ламінатом [43]. XXI століття – століття нового, століття дизайну та дизайнерів, створюючи нове, з'являється щось, що безперечно перевершить та увійде у тенденцію. Час не стоїть на місці, як і дизайн інтер'єру, приходять нові обличчя, з'являтимуться нові інтер'єри та їх особливості та тенденції. Звичайно, є те, що назавжди залишиться незмінним і канонічним, але те, що з'явиться надалі – може закріпитися в сучасному світі.

Не менш важливе, а й навіть колосальне значення у сучасному інтер'єрі має освітлення та динамічність світлової композиції, тому що, як і раніше, популярні багаторівневі стелі дозволяють створювати найрізноманітніші світлові сценарії. Найпоширеніше використовується нижнє підсвічування, їх називають - аплайти (світильник, який направляє світло знизу вгору). Світильники-аплайти — це важливий елемент оформлення, оскільки насамперед вони поєднують у собі не лише прекрасні декоративні якості, а й функціональність. Хочу наголосити на тому, що Новітні технології привели до частого застосування у дизайні інтер'єру світлодіодного підсвічування, це дозволяє змінювати світлову картину інтерактивно з використанням програмованих сценаріїв, але є також інший новий варіант — застосування струмопровідних систем, що дозволяє зробити інтер'єрний світловий простір більш мобільним та ще й більш різноманітним, ніж раніше. Тут також можна відзначити різні струмопровідні панелі (Рис. А.1.13). Але сучасні дизайнери прагнуть до цікавішого та складнішого вирішення приміщень тому, використовують комбіноване освітлення, саме воно робить світлодизайн суто індивідуальним (француз Ж. К. Даніо вважає, що у кожному приміщенні має бути не менше восьми різних джерел світла) [3;39].

Досить крихкий матеріал, такий як фактурне скло, надає інтер'єрам легкості, елегантності та витонченості, набуває широкого поширення в оформленні

приміщень, вдало та зі смаком прикрашаючи собою будь-який інтер'єр (Рис. А.1.14). Сучасний дизайн інтер'єру прикрашають такі види фактурної скла як: вітражне, матове, ребристе, опукле та багато інших. Використовувати його можна різними способами, наприклад:

- в обробці - досить стильна перегородка або, наприклад, взагалі можна замінити собою стіну або її частину, завдяки величезними матовими блоками скла.
- у дизайні санвузла – простий та невігадливий ще й пластиковий екран у душовій кабіні виглядає досить нудно та ще й похмуро, а гарне ребристе або навіть матове скло надаватиме ванній кімнаті особливий антураж та буде виглядати досить стильно.
- у декорі – легкі та невігадливі предмети домашнього декору з фактурного скла додаватимуть приміщенню відчуття затишку: свічники, предмети ручної роботи, вази чи посуд із прозорого або кольорового скла прикрасять будь-яку кімнату, зробивши її неповторною та досить вдало доповнять будь-який стиль інтер'єру.

Досягнення XXI століття робить свій вплив на дизайн інтер'єру тому що, з'являється різна новизна у галузі будівельних матеріалів, технологій, обладнань. Таким чином ще у середині 2010-х рр. відбулося впровадження в інтер'єр 3-D технологій (інтерактивні панелі, наливні тривимірні підлоги, предмети меблів та телевізійне обладнання, яке постійно вдосконалюється), новітні оздоблювальні матеріали («живі» шпалери, які мають особливість світитися, новітні наливні підлоги тощо). Нові можливості дозволяють використовувати у сучасних квартирах витончені та досить елегантні вироби, створені за 3D-технологіями. Це можуть бути витончені перегородки, плафони, керамічні вироби, та навіть меблі. Насправді цей модний напрямок дуже подібний до тенденцій усвідомленого споживання, для якого характерним є - базування на вторинному використанні пластику та інших матеріалів. У художників таке явище називається zero-waste технології [49]. Для декору та меблів сировиною слугують відходи від предметів, які були вживані раніше, з пластику та дерева, хоча на сьогоднішній день, ця

технологія ще не стала широко доступною, але незабаром буде той час, коли 3D-технології проникнуть у кожен будинок (Рис. А.1.15). Прискорити це ми можемо і самі, розпочавши виготовлення простих корисних речей із вже непотрібних старих предметів [43].

Дуже хотілося розібрати та розглянути світові тренди в інтер'єрі 2023 року безпосередньо за допомогою прикладів, наводячи конкретні країни та їхні особливості у вирішенні приміщень, тому що кожна місцевість має свої тенденції.

Франція - повітряні перегородки. Для сучасних французьких інтер'єрів характерним є - легкість, найпопулярніші колись рейки з частим кроком, сьогодні відходять на другий план, набридаючи вишуканим французам, а на заміну цьому є дуже модне рішення - легка перегородка, яка пропускає якнайбільше світла та повітря, найголовнішою функцією якої є поділ на зони, що є комфортним для замовника.

Іспанія - спальні в запошених зелених тонах. Усім відомо, що саме зелений колір заспокоює тому, для умиротвореної атмосфери, що панує в спальні, де потрібно як слід відпочити, найчастіше використовуються насамперед ненав'язливі тони. До того ж зелені відтінки уособлюють єднання з природою, а це стає все більш затребуваним у світі, де постійно зростає напруга.

Австралія - пастельні 80-ті. Широкого поширення в Австралії набувають пастельні відтінки: спокійні жовті, рожеві, коричневі тони у поєднанні з глибоким синім кольором. Дане нове віяння у сучасному дизайні інтер'єру отримало свою особливу назву - Cottagescare, що несе у собі естетичне поєднання предметів ручної роботи із сільськими мотивами [40].

Данія - уживані тарілки. У Данії можна спостерігати досить сильний екоактивізм на формування тенденцій у сучасному дизайні інтер'єру. За старих часів покупців приваблювали аукціони та барахолки лише через те, що там можна було зустріти досить цікаву вінтажну річ з довгою історією. У сьогоденні нове покоління покупців набувають предмети, що були у використанні тільки як власний вклад у збереження екології тому що, дуже помітним стає зневажливе

ставлення до речей, можливість «завжди купити нове» - помітно позначається на екологічній ситуації у світі, тому сучасні данці прагнуть запобігти катастрофі, вдаючись до зниження попиту на нові предмети побутового функціоналу.

США. Модні тенденції у дизайні сучасних американських інтер'єрів ванних кімнат та кухонь вражають, тому що, широко використовуються через своє розповсюдження прямокутні кахельні плитки 4 на 12 дюймів замість старої довгастої плитки з фаскою, яка вже всім набридла. Особливість нововведення полягає в нестандартних розмірах: одна сторона плитки довша за цеглу.

Велика Британія - спальня «кокон». Всім відомо, що Англія славиться своїми новомодними дизайнерськими тенденціями тому що, саме їх люблять переймати в усьому світі, ця країна може похизуватися широким поширенням текстурованих панелей і покриттів для стін. Моді набувають багат шарові текстильні драпірування, матеріалом для яких слугує льон чи бавовна. Колірна гама залишається традиційною як для англійців - однотонні нейтрально-сині та зелені відтінки у поєднанні із завжди виграшною натуральною деревиною. Чорна фурнітура і освітлювальні прилади все ще зберігають свої головні позиції завдяки певній універсальності, вони чудово вписуються в різні інтер'єрні рішення.

Іспанія - спальня плюс. Досить розповсюдженою модною тенденцією були передусім великі функціональні кухні-вітальні, а це у як наслідок, неминуче вело до зменшення спальних приміщень. Маленькі кімнатки починали здавлювати повітря і тіснили господарів, це змушувало підбирати меблі з міркування «чи влізе це ліжко». Сьогодні ж ситуація діаметрально протилежна тому що, іспанці обрали спальню головним приміщенням у своїх будинках, найчастіше почали поєднувати її з кабінетом чи просто кімнатою відпочинку тому, в ході ремонту (на який після пандемії зважилися 36% жителів Іспанії) для спального приміщення вибирається велика, простора кімната, що дозволяє дихати на повні груди та почуватися комфортно.

Італія - чорна фурнітура, плитка у квіточку. У ванні кімнати Італії повертаються квіткові орнаменти разом із чорними сантехнічними елементами.

Австралія. Сучасний австралійський тренд – округлі, згладжені форми, використовуються як в архітектурних проектах, так і в домашніх меблях. Наприклад : кухонний гарнітур, сходи і навіть диван можуть мати плавні вигини, що набули широкого поширення за останні кілька років. Особливу популярність набирає вигнуте скління, не відстають стіни, міжповерхові перекриття та кути [43].

Отже, завдяки оглядовому аналізу напрямків сучасного дизайну інтер'єрів можна виділити наступні основні тенденції у напрямках сучасного дизайну інтер'єру:

- Цілковита свобода у виборі стилю, не існує чіткої моди, вітається все, що зробить інтер'єр унікальним, особливим, що відображає насамперед індивідуальність його мешканця. Насправді, якихось універсальних порад при проектуванні оформлення дизайну інтер'єру просто не існує, тому що будь-яке оригінальне рішення дизайнера - творчість, а варіантів творчих рішень може бути незліченна кількість.

- Ергономічність та функціональність. Марний та безглуздий декор стрімко відходить на другий план у сучасному інтер'єрі, а то й зовсім відмирає. При створенні практичного інтер'єру основний прийом - функціональні системи.

- Просторість. У дизайні сучасного інтер'єру головне завдання - зробити кожне приміщення в будинку якомога більш комфортним та просторим.

- Зміцнення позиції екостилю. Це слугує не лише як сучасна тенденція, а насамперед - прагнення внести в оселю частинку природності за допомогою натурального матеріалу, дерева, природньої фактури, цегляних стін, каменю тощо.

- Багатогранність та різноманітність варіантів оздоблення. При цьому до уваги береться не так як широкий вибір матеріалів, а величезна кількість відтінків, нові гами, палітри кольорів та фактури. Вцілому в сучасних тенденціях формування інтер'єру житла, провідних стилях, можна побачити як плюси, так і недоліки, найбільша перевага - орієнтир насамперед на вподобання замовника.

1.2. Етностиль в сучасному інтер'єрі.

Насправді досить актуальною темою сучасного часу є - етнодизайн, але залишається доволі складною у контексті проєктних пропозицій тому що, на рівні теоретичного аналізу існує достатньо наукових праць та публікацій, чого не можна сказати безпосередньо про реалізацію конкретного дизайн-продукту. Особливо проявляється суперечливість традицій та новаторства у мегаполісах та великих містах насамперед це - промислова стандартизація об'єктів та технологізація, відірваність від природи населення не сприяють широкому використанню етнічної стилістики. На цьому етапі її можна побачити: у проєктуванні окремих тематичних інтер'єрів, заміських будинках, закладів культури і ресторанів, меблів для готелів, у сувенірній продукції, одязі, упаковці, аксесуарах та у декорі.

У працях сучасних дослідників таких як: В. Даниленко, Є. Антонович, Т. Кара-Васильєва, Ю. Афанасьєв, А. Руденченко, Ю. Легенький, І. Сиваш, В. Сніжко, Р. Снігірьов, В. Туташинський - говориться про цінність та своєрідність мистецтва етнодизайну, а саме про: • використання етнодизайну насамперед як популяризації нематеріальної культурної спадщини (Снігірьов, 2016); • збереження народних традицій, ремесел та культури українців (Легенький, 2000; Даниленко, 2005; Афанасьєв, 2011; Кара-Васильєва, 2012); • повернення прадавніх світоглядних сенсів з небуття (Сніжко, 2011); • специфіка етнодизайну та його концептуальні засади специфіку на сучасному етапі культурно-мистецького розвитку України (Сиваш, 2018); • його освітній і високий виховний потенціал та потужний чинник духовно-культурного розвитку кожної з особистостей (Антонович, 2015); сформування у студентів етнічного стереотипу, а також педагогічного розуміння етнодизайну безпосередньо як виду комплексної міждисциплінарної художньо-проєктної діяльності (Руденченко, 2017); закономірності подальшого розвитку та головні положення етнодизайну (Туташинський, 2015). Зауважимо на тому, що у згаданих зверху працях авторів не було проаналізовано такого питання як: практичного використання етнодизайну

безпосередньо як популяризації матеріальної культурної спадщини, а також недостатньо розкритою є тема - творчого осмислення та освоєння українських етномистецьких традицій як засобу збереження унікальної культурної спадщини.

У нинішній час, коли шалений ритм життя та споживацька культура суспільства ставить під питання існування простого, звичного життя людей у майбутньому, через надзвичайно стрімкі глобалізаційні процеси, все важчим стає ідентифікувати себе з певною етнічною групою. Хоча потреба у цьому існує, але кожен її усвідомлює лише на певному життєвому етапі, часто у такі моменти людина завжди повертається безпосередньо до своїх витоків, а також починаю відчувати досить тісний зв'язок з природою та навертатися до культури прабатьків. Дизайн супроводжує ці процеси: з одного боку - продукти етнодизайну сприяють насамперед самовизначенню людини, а також відповідають за закріплення зв'язків зі своїм походженням, з іншого – дизайнери цікавляться та надихаються історією своєї землі, її традиційною культурою (віруваннями, звичаями, побутом, візуальністю, легендами). Для визначення такого напрямку проектування сучасні дизайнери використовують поняття «локальний дизайн», який допомагає «відчутти власне коріння і знайти внутрішню гармонію у досить шаленому ритмі перенасиченого життя» [37].

«Локальний дизайн» можна розглядати на рівні з поняттям «етнодизайн». Етнодизайн у своєму становленні - виразна мистецько-творча дія, має природно-регіональну суб'єктивність, тому він й «етно». Спрощений варіант етноінтер'єру зазвичай формується насамперед - декораторськими прийомами та за допомогою яскравих аксесуарів. У дизайні інтер'єру цього стилю характерним є: використання кольорів, матеріалів, елементів етноатрибутики, також близьким до етнодизайну є поняття «етнофутуризм», початок поширення на межі 1980–90-х рр. Прихильникам цього руху властиво є - збереження етнічності в умовах глобалізації, а також вважається, що етнофутуризм допомагає народам зберегти свої традиції, давні культури, від знищення, тому біля його витоків спочатку стояли естонські поети: Карл Мартін Сініярві, Кауксі Юлле, Свеев Ківісілднік [36], пізніше до цього руху приєдналися вчені з України, Америки, Польщі. Досить

часто серед понять, які використовуються в оглядових ресурсах для характеристики українського етнодизайну такі: «етноарт», «етномінімалізм», «живий український дизайн», але світові аналітики просторового дизайну інтер'єру використовують таке визначення як - «сучасний український примітивізм». Хоча ці варіації можна, на нашу думку, узагальнити під загальним поняттям - «етнодизайн» тому що, цей термін використовують у більшості наукових матеріалів.

Майже усім теоретикам та практикам відомо, як виглядає італійський, скандинавський, французький, індійський японський, арабський дизайн чи навіть африканська стилізація, але безпосередньо український дизайн на світовій арені до недавнього часу був практично відсутнім, а також не був розвиненим сучасний український етностиль навіть у самій Україні. Хочу навести факт, що ще десять років назад середній відсоток замовлень житлових інтер'єрів в українському стилі складав не більше 5-7% [15]. Хоча вирішення інтер'єрів у національній стилістиці серед громадських закладів зустрічалося подекуди частіше, але переважно у закладах харчування – на околицях великих міст (наприклад, Львів, Київ, Полтава) та у туристичній глибинці Карпатського регіону. Характерним було оформлення, яке нагадувало пряме наслідування чи недбале копіювання української традиційної житлової хати певного краю. Професійні дизайнери наголошують та визнають те, що оформлення інтер'єру будинку національними символами є нелегким завданням, тому що головне - не перетворити приміщення в музей чи лавку з сувенірами.

Наприкінці ХХ–поч. ХХІ ст. на вітчизняному ринку дизайн-послуг середовища виникла своєрідна проблемна ситуація: під досить сильним впливом світових глобалізаційних процесів присутність унікальних рис української культурної спадщини у сучасному дизайні нівелювалася майже до знищення, а для спроб, які проєктувалися в етностилі, було характерно несмак та відверта архаїчність.

У другій декаді ХХІ ст. ситуація почала стрімко змінюватися. Українські дизайнери дійшли до переосмислення певних елементів традиційної культури

безпосередньо крізь призму сучасності. Наприклад, дизайнерка Марта Серветник на початку 2010-х рр. (Рис. А.1.16) розпочала використовувати для виготовлення м'яких меблів справжні гуцульські килими з домотканого вовняного полотна. Як результат цьому - з'являється досить вдалий сучасний дизайнерський виріб, крісло в етнічному стилі виглядає вишукано, з неабиякою історією та національним колоритом [23]. Інший приклад: український дизайнер Ярослав Галант для створення своєї унікальної, особливої колекції меблів надихнувся українською народною вишиванкою, в отворах на меблях буквально було вишито кольоровими нитками орнаменти по штучному каменю. Вперше колекція меблів, вишита українським орнаментом (Рис. А.1.17) Ярослава Галанта була представлена на виставці «МКТМ-2010» та внесена до Національного реєстру рекордів України в категорії «Українська ручна вишивка на виробах з каменю». Колекція «Українські візерунки» мала колосальний успіх на щорічному Тижні дизайну в Мілані 2012 р., Це було особливим для українців, тому що тоді вперше була представлена Україна. За визначенням міжнародних експертів: «вишиті» стіл та лава з цієї колекції - стали одними з найяскравіших та самобутніх об'єктів [29]. Це був перший спалах, піднесення, взлет.

Після 2014 р., періоду подій Революції Гідності, національна самосвідомість громадян України зазнала підйому і, відповідно, це викликало переосмислення насамперед себе як нації, її предковичної історії, багатого культурного спадку, а також глибоких традицій. Це проявилось не лише у зацікавленні традиційною українською культурою, але й різноманітними проектами, які оперуються сучасними етнотрансформаціями, а попит населення на речі за етнотематикою не просто зростає, а стає масовим. На сьогоднішній час популярність дизайну в українському етностилі не лише поширюється та завойовується на світовому подіумі, а й у домівках пересічних громадян. Хочу акцентувати на тому, що український стиль в інтер'єрі гармонійно поєднується практично з будь-яким приміщенням; він стає одним із популярних останнім часом трендів - це спонукає дизайнерів до проектування на значно вищому рівні, ніж у попередні роки.

Однією з тих, хто є провідним представником етнодизайну, а точніше етномінімалізму в Україні, а також прихильником екотехнологій є Вікторія Якуша - київська дизайнерка, архітекторка, власниця дизайн-студії Yakusha Design і лекторію Ya Vsesvit. Вона вважає, що її головним завданням та метою є те, щоб зробити українську національну ідентичність не лише зрозумілою, але й впізнаваною в усьому світі, а свою нішу роботи визначає як «етноарт» [37]. Задля відомості українського дизайну безпосередньо на світовій арені дизайнерка вже зробила чимало: так, у 2014 р. В. Якуша створила пошукову, першу колекцію «Faina» – м'які та корпусні меблі (Рис. А.1.18). Льон, вербова лоза, глина, та повсть, конопля, деревина, вовна – це «живі» елементи колекції інтер'єрних аксесуарів та меблів FAINA (Рис. А.1.19), це насправді - втілення концепції «живого дизайну» [41]. У 2015 р. авторка успішно презентувала її на Design Week (Болонья, Італія), це надихнуло та стимулювало авторку доповнити її. Розширена колекція живого дизайну досить успішно експонувалася на Міланському тижні дизайну MILAN DESIGN WEEK у квітні 2018 року, того ж року було представлено і на Лондонському ярмарку дизайну London Design Fair поряд з 550 іншими дизайн-командами з 36 країн світу [28], а також у виставковому комплексі Old Truman Brewery, де її побачили більше ніж 30 тис. відвідувачів. Після цього наступними були і інші визначальні для українського дизайну події. Завдяки своєму успіху, впродовж п'яти років існування компанії Faina Design предмети бренду близько десятки разів з'являлися на сторінках профільних іноземних видань а також представлені були на виставках у Лондоні Стокгольмі, Парижі та Мілані, а Вікторія Якуша отримала статус - дизайнера року за версією ELLE Decor International Design Award 2019, а наприкінці 2019 р. вона відкрила перший усім відомий закордонний шоурум бренду Faina в Брюсселі. Не менш важливим проектом В. Якуші на шляху до популяризації українського дизайну стали, організовані для іноземних журналістів та дизайнерів експедиції карпатськими селами. Восени 2018 р. студія Yakusha Design організувала першу міжнародну дизайн-експедицію - «Земля надихає», для всесвітньо відомих дизайнерів, а влітку наступного року ще одну, результатом цього було те, що гості, будучи у повному

захваті від наших народних ремесел та природи, стали свого роду амбасадорами для українського дизайну в Європі.

Іншим прикладом привернення уваги до українського етнодизайну може слугувати ще той факт, що на 11-му Всеукраїнському щорічному архітектурному конкурсі - «Інтер'єр року» (грудень 2019 р.) переміг проєкт: будинок Шкруба (Shkrub House) – споруда в модерновому етностилі від студії Sergey Makhno Architects, насамперед власний будинок київського дизайнера Сергія Махна (Рис. А.1.20), який базується на основі переосмислення українських традицій, отримав Гран-прі конкурсу. В екстер'єрі та інтер'єрі присутні натуральні матеріали: різноманітні глиняні фактури на стінах та каміни ручного ліплення, а також багато дерева у поєднанні шліфованих та необроблених поверхонь. Для них характерним є - декор колекцією автентичного трипільського посуду, а також масивні світильники обтічних форм, які створюють ефект рухливості форми. У 2020 р. проєкт отримав міжнародне визнання: отримав І-е місце в номінації «Дизайн інтер'єрів і виставкових площ» у почесному конкурсі «A' Design Award and Competition» та здобув «золото» у номінації «Professional Interior Design» на престижному конкурсі 14-th International Design Awards (Лос-Анджелес, Каліфорнія, США) Shkrub House [48]. Також відзначена міжнародною увагою у британському виданні про дизайн та архітектуру Dezeen і концепція інтер'єру київського ресторану «100 років тому вперед» (дизайн-студія Valbek Bureau), який вдало поєднав у собі традиційні українські форми, матеріали та кольори у сучасній інтерпретації. Головна ідея полягає у тому, щоб створити тісний зв'язок між історичним минулим та інноваційною сучасною Україною [45]. В оформленні інтер'єру використовуються світло-вохристі тони стін із акцентом на червоній колірній палітрі в меблях як ремінісценція традиційних українських вишиванок. Концепцію дизайну було доповнено образом «казкового лісу», переданий рослинам, притаманним українській природі: очерет, колосся пшениці, папороть. Існує також інший приклад, який сміливо можна віднести до зразка сучасного українського етнодизайну, – це новий ресторан SHO на двоповерховій локації у

Києві [16]. Дизайн закладу досить стриманий, підкреслюється це за допомогою використання українських елементів декору.

Не можливо оминати увагою роботу таких дизайнерів як: Оксана та Уляна Зачкевич; Михайло Саморіз та Христина Гайдамака (Рис. А.1.21); Станіслав Бойчук та творчі проекти студії «Гушка» (Рис. А.1.22). Ці предметні дизайнери створюють для інтер'єрів декор на основі переосмислення традиційного різьбярства та килимарства, їхні сучасні розробки успішно представляють Україну на різних міжнародних дизайн-салонах в Парижі, Мілані та публікуються не лише в українських, а й у світових виданнях. Свідченням того, що український етнодизайн інтенсивно формується та набуває форм, впізнаваних не лише в Україні, але й за кордоном, стала знакова публікація на початку 2020 р., у згаданому авторитетному світовому таблоїді Dezeen, щорічно подає перелік тенденцій поточного року, було представлено огляд експертки з дизайну та архітекторки Мішель Огундехін, і так серед головних 7 трендів дизайну інтер'єрів, які було визначено актуальними у 2020 р., авторка зазначає український етнодизайн, який називає «сучасним примітивізмом». Насамперед звертається увага на використання грубих фактур, простих форм, наявність філософських сенсів у спроектованих об'єктах та просторах [46]. Інша дизайн-блогерка - іспанка Ванна Альбертіні у своєму блозі Abitare, також присвятила свою публікацію українському дизайну, про творчість В. Якуші [25].

Завдяки узагальненню характеристик розглянутих проєктів, а також аналіз особистих стверджень дизайнерів С. Махна [44] та В. Якуші [38] можливо синтезувати ознаки проєктів українського етнодизайну середовища. Головною їхньою особливістю є - відтворення автентичності і зв'язку з власним минулим за допомогою повернення до традиційних матеріалів, символіки та стародавніх ремісничих технік. Характеристики щодо проєктів можуть розглядатися насамперед як узагальнені рекомендації при проєктуванні майбутніх приміщень етнодизайну, серед яких потрібно виокремити найважливіші: •Часте застосування у розробці громадських або житлових приміщень мотивів народного зодчества, а також зонування простору. •Використання звичних та традиційних та для

українців матеріалів таких як: льон, вовна, глина, вербова лоза, ясен з якими століттями працюють українські майстри, а також такий досить незвичайний матеріал, як земля - основа всього живого. • Створення осередків, які забезпечують близькість до природи - властивість дизайну середовища, на яку невпинно зростає попит у всій світовій практиці. Український етнодизайн повинний забезпечити атмосферу багатовікового гармонійного співіснування українського побуту з природними ресурсами, якщо не завжди вдається створити «садок коло хати», то хоча б в інтер'єр необхідно вводити елементи живої рослинності або предмети, які передаватимуть певні відчуття природи. • Орієнтація на простоту. Вона полягає не так як в мінімалістичному геометризмі форм як в першу чергу у стилі модернізму, а точніше у певному примітивізмі, а також використанні природних необроблених матеріалів та поверхонь. • Проектування за таким принципом як - «нове життя старому», коли у сучасний інтер'єр вводяться старовинні елементи (тканини, дошки, балки). не лише задля естетики, а й задля функції. • Наявність елементів та предметів декору стін, які виконані не машинним засобом. Активне залучення стародавніх ремісничих технік, таких як: бондарство, ліжникарство гончарне виробництво та плетіння з лози до створення сучасного дизайну. Такий принцип проектування можна розглядати насамперед як збереження культурної спадщини України, а також відродження зацікавленості ремісництвом, яке також є світовим трендом останніх років. • Розміщення унікальних об'єктів українського образотворчого мистецтва, арт-об'єктів українських митців, contemporary-art. • Максимальне та активне застосування різноманітних фактур не лише на поверхнях, а й на предметах дизайну, це має високий рівень тактильності, адже через дотик людина пізнає світ і відкриває для себе зв'язок з українською природою та культурною історією. • Використання традиційного (раритетні артефакти) та керамічного декору, а також сучасного за стилістикою.

Слід пам'ятати при створенні сучасного простору в українському стилі те, що велика кількість вишитих скатертин фіранок, серветок, рушників, оберегів, орнаменту на стінах і не тільки насправді - може перевантажити інтер'єр та ще й зробити його схожим на музей. Найкраще віддати перевагу одному чи двом таким

речам у кімнаті, використовувати саме автентичні предмети, що справді зберігають історію родини. Лише таким чином кожен з них дійсно буде нести у собі певну цінність та зможе надати інтер'єру осмисленість, а також сформувати власне «обличчя». Інтер'єр, що справді витриманий в українському стилі або хоча б наближений до етнодизайну, не лише стильно виглядатиме, а й є актуальним. Він наповнений семантикою та змістом, стає носієм душі нашого народу, формує простір звичний і знайомий українцям насамперед на генетичному рівні, але таким він стане тільки у тому випадку, коли при його проектуванні буде витримана міра та кожен предмет буде мати своє місце та цінність. Насправді, вже кілька століть є популярним оформлювати приміщення в етнічному стилі, проте раніше це була прерогатива мандрівників, заможних людей та дослідників стародавніх культур. У сьогоденні подібні інтер'єри стають не тільки доступними кожному, але й потрібними. На мою думку, закономірним є той факт, що саме зараз український сучасний дизайн отримав попит у світі тому що, останні роки людство особливо гостро відчуває мінливість подій навколо, постійну тривогу, нестабільність, повномасштабне вторгнення, та непередбачуваність майбутнього. Насамперед ці чинники викликають бажання повернутися до своїх витоків, відчути історичний ґрунт та стабільність задля більш легкої адаптації до інтенсивності та жорсткості змін навколо. Таке дослідження дозволяє сміливо стверджувати те, що формування українського етнодизайну насамперед як феномену у світовому дизайн-просторі досягає стадії визначеності, а також упізнаваності. Чітко окреслено його характерні риси і запропоновано практичні рекомендації українським дизайнерам для того, щоб вдало використовувати це у своїй художньо-проектній творчості. Крім того, існує важливість цього процесу для створення вітчизняної матеріальної культури та її попиту для українських споживачів.

У теперішній час, коли євроінтеграційний процес набуває все більшої актуальності, саме етнодизайн як культурно-матеріальний феномен має завдання, а також беззаперечну можливість знайти компроміс між національним дизайном та світовими дизайн-трендами. Втілювання глибинної національної сутності мовою візуальних форм, мовою дизайну. Завдяки наведеним фактам можемо зробити

висновок, що український етнодизайн сформувався як окремий упізнаваний напрям, який відзначають як в Україні, так і у світі, він поступово отримує визнання серед інших виокремлених національно-регіональних шкіл дизайну. Доволі стрімким став його розквіт. Фактично за кілька років визначилися провідні дизайнери та дизайн-студії, вони створили знакові проекти у сучасному українському етностилі тому, на базі таких досить успішних проектів вже чітко проявляються особливості українського етнодизайну середовища та формуються рекомендації для їх послідовників. Факт світового визнання надає нам підстави не лише для гордоців за нашу країну, а й насамперед і для стверджень, що більшості українських дизайнерів слід опановувати особливості та тонкощі етнодизайну і надалі рухатися у заданому векторі тому що, саме етнодизайн дозволить знайти свій самобутній прояв, а не копіювати чи переносити іноземні здобутки. Тому гармонізація предметно-просторового середовища повинна відбуватися через свідомий, обґрунтований вжиток орнаментики, декору колористики, українських етномотивів, народних ремісничих технік, символіки, поєднання натуральних екологічних матеріалів із сучасними матеріалами та технологіями. Практика і концепція українського етнодизайну має стати фундаментом для відродження нашої культури, духовних цінностей, самоідентифікації та бачення власного місця в глобальному культурно-мистецькому просторі, тим самим виводячи український дизайн на новий, вищий та перспективний рівень.

Розділ II ДЕКОРАТИВНЕ ПАННО У ФОРМУВАННІ СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО ІНТЕР'ЄРУ.

2.1 Художня кераміка як доповнення середовища сучасного інтер'єру.

Вважається, що глина була одним з перших матеріалів, яким оволоділа людина. Завдяки здатності легко приймати та утримувати задану форму вона використовувалась в побуті і культурі різних народів, відображаючи традиції свого часу. Пізніше глину почали витісняти інші матеріали, але і тепер вона застосовується в будівництві, промисловості, медицині, мистецтві, а також в педагогіці і психології. Гончарне мистецтво походить від грецького слова *kéramos* (глина), яке бере початок ще з античних часів. Вироби і матеріали, що отримуються спіканням глини, котра набула широкого поширення у всіх сферах життя — в побуті (різний посуд), будівництві (цеглина, черепиця, плитки, кахлі, скульптурні деталі), у техніці, на залізничному, водному і повітряному транспорті, в скульптурі і прикладному мистецтві. Основними технологічними видами є теракота, майоліка, фаянс, кам'яна маса і фарфор - у кращих своїх зразках відображає високі досягнення продукції. Гончарство займає основну роль в обробці глини та виготовлення різноманітного кухонного посуду, а також цегли, кахлів та іншої кераміки. Одним з найстаріших ремесел, що супроводжує українців протягом багатьох століть вважається - гончарне мистецтво тому що, кераміка була, є і буде частиною нашого життя, безпосередньо як елемент національної ідентичності, а також як матеріал, який створює затишок, робить оселю особливою та дарує насолоду. Хочу акцентувати на тому, що такі вироби закохують в себе з першого погляду, це не посуд та дрібний декор, про які можна подумати. Це щось масштабніше, здатне оживити, прикрасити, а то й зовсім змінити інтер'єр. Хоча насправді, існує проблема використання в архітектурному просторі кераміки. Це викликано складнощами поєднання її з сучасними матеріалами, а також доцільності застосування під час створення певного середовища та дизайнерських

рішень інтер'єрів. Але хочу акцентувати на тому, що ніякий інший матеріал не має такого досить широкого спектру декоративних можливостей.

Традиційна кераміка як об'єкт декору інтер'єру - це фігурні та орнаментальні рельєфи, кахлі, які мають досить широку історію використання, знаходять в сучасних інтер'єрах не лише новий функціональний сенс, а й іншу естетичну цінність [17]. Досліджувалася дана проблема у таких відомих роботах: О. М. Голубця «Декоративна кераміка в сучасному архітектурно-просторовому середовищі» та В. М. Воронцова, І. І. Німця «Скло і кераміка в архітектурі» - присвячені аналізу становлення декоративної кераміки насамперед як одного з елементів організації архітектурного середовища, різноманіттю компонентів творчості та пошуку, нових тенденцій в зарубіжній кераміці та творчості провідних художників світу. Метою цієї роботи є – визначити роль декоративно-художньої кераміки у формуванні середовища сучасних інтер'єрів, але й не можна переоцінити величезну роль кераміки в оформленні безпосередньо архітектурного середовища. На сьогоднішній час створюється все більше декоративних керамічних виробів, вони вражають своєю досконалістю форм, а також різноманіттям фактур та багатством розпису.

Теракотові рельєфи, мозаїка, розписи по облицювальній плитці все частіше почали з'являтися на стінах будинків. Нерідко в екстер'єрах та парках можна зустріти декоративну скульптуру, а також різноманітну керамічну пластику, цьому сприяє досить багата палітра художніх засобів, завдяки чому в кераміці можна реалізувати найскладніші творчі задуми. Відомі види живописної техніки отримують у кераміці свою специфічну образність, не втрачаючи своєї первісної краси та свіжості з роками та й навіть століттями.

Шамотна маса, теракота, майоліка - є найбільш поширеними серед матеріалів сучасної кераміки, які використовуються дизайнерами, художниками, та архітекторами для оформлення архітектурного простору та дизайнерських інтер'єрів [31].

Об'ємно-просторові композиції та керамічне панно - беруть безпосередню участь у вирішенні проблем оформлення інтер'єрів. Постійно переплітаються у

панно: прагнення до використання нетрадиційних як для кераміки засобів вираження з великим бажанням зберегти специфіку матеріалу, а от об'ємно-просторові композиції при створенні саме кольорово-пластичних об'ємів безпосередньо для архітектурного середовища, досить гармонійно взаємодіють з малими архітектурними формами та певним простором.

Особливо велику увагу архітектори приділяють саме створенню найрізноманітніших за фактурою поверхонь тому що, це пов'язано з введенням нових напрямів у рішенні сучасних інтер'єрів, коли їх прикрашають вироби скупі поліхромії та лаконічних форм. Навіть творів декоративно-монументального мистецтва торкнувся цей суворий архітектурний стиль, до них в першу чергу відносяться тематичні й орнаментальні панно (Рис. Б. 2.1). Техніка їх виконання досить різноманітна: мозаїка, набрана із шматочків колотої кераміки (рельєфної, плоскої, глазурованої і теракотової) (Рис. Б. 2.2), розпис на стандартних облицювальних плитках керамічними емалями («термодекор» та «піропиктура»), побудова візерунка і малюнка з прямокутних чи вирізаних по контуру плиток або кольорових цеглин [31].

У залежності від архітектурного задуму, панно можуть становити самостійну композицію, або все ж складати одне ціле з обробкою та фактурою стіни. У керамічних панно спостерігається те, що безпосередньо є стилізованість зображення та прагнення до площинності, тому що у цьому матеріалі найважче добитися ілюзії простору (Рис. Б. 2.3). У групі керамічних панно найбільш перспективним є - «модульні» композиції, які користуються все більшою популярністю і здатні органічно входити в ритмічні структури сучасних інтер'єрів, такі панно часто використовують у створенні декоративних перегородок або декоруванні значної частини стіни [9] (Рис. Б. 2.4).

У сучасних індивідуальних інтер'єрах та облаштуваннях будівель широко розпочали застосовувати об'ємні керамічні вироби такі як: посудини, скульптуру, декоративні вази, чаші [31]. Архітекторам вони необхідні не лише для створення необхідного настрою та прикраси, але також і для організації самого простору, внесення елемента вишуканості в інтер'єри, оформлені стандартними матеріалами.

Цим завданням особливо відповідає об'ємна декоративна скульптура з теракоти або шамотної маси, так як в керамічній скульптурі більше цінується не її реалістичність, а асоціативність образотворчого і декоративного мислення [7]. До традиційних фігур, бюстів, сучасна скульптура додала ще й різні модерні, концептуальні та абстрактні речі, конструкції і, які, безсумнівно, виконують саме естетичні функції, але не відповідають традиційним уявленням про скульптуру, спостерігається: гра ритмів, фактур, кольорів, ритмів, зорових асоціацій, фактур, динаміки, емоцій, настрою, філософії, абсурду та логіки (Рис. Б. 2.5).

Якщо скульптура розробляється для конкретного інтер'єру на замовлення, то майстер працює безпосередньо у рамках художнього задуму, який визначає загальний колірний тон, стиль, розмір і тему, але найчастіше підбирається вже готовий виріб, який найбільш відповідає задуму. У такому випадку важливо дотримуватися єдності (або контрасту) тематики, матеріалу, стилю, епохи, кольорової гами, національних чи територіальних традицій. Можна також просто виходити з особистого смаку чи власної інтуїції, навіть з розміру та з багатьох інших параметрів [22].

Бажання у збагаченні сучасного інтер'єру виявляється і в створенні предметів побуту з кераміки (кашпо, підлогових ваз, світильників, настінних бра та ін.), які в руках майстрів перетворюються в твори декоративного мистецтва, які виконують не тільки утилітарні, але і естетичні функції (Рис. Б. 2.6).

Насамперед, декоративно-монументальне мистецтво допомагає надати окремому спорудженню, а також цілому місту ту значущість та неповторність, про які завжди мріяли зодчі. Спільна робота архітектора та художника покликана на те, щоб конкретизувати архітектурні ідеї, посилювати саме емоційний вплив споруд. Хочу наголосити, що у результаті синтезу відбувається взаємне збагачення декоративного мистецтва та архітектури. Виразніше стає пластика декоративної кераміки, коли вона підкреслена за допомогою фактури стіни. Створюються твори, які безпосередньо об'єднані загальним задумом, а також нерозривно пов'язані з певним архітектурним середовищем.

Декоративна кераміка – один з інтенсивно розвинених видів сучасного декоративно-прикладного мистецтва. Багатий фактичний матеріал свідчить насамперед про те, що сфера застосування постійно розширюється, а відмінною рисою сучасності є - широке використання традиційних та нових форм декоративної кераміки в організації архітектурного простору. У сформованій ситуації кераміку, функціонуючу в архітектурному просторі, тепер не розглядаємо вузько - тільки з позицій декоративно-прикладного мистецтва, а дивимося на неї насамперед, як на невід'ємну частину того чи іншого інтер'єру або архітектурного простору [33].

Тому, плануючи ремонт, усі прагнуть насамперед - отримати ідеальний сучасний інтер'єр, який буде не лише максимально практичним, але й довговічним. Одним із досить найпопулярніших рішень, що дозволяє втілити це в реальність, є саме використання кераміки тому що, цей матеріал об'єднує стиль і надійність, при цьому гармонійно та відмінно поєднується зі склом, каменем, деревом чи будь-якими іншими матеріалами.

Хочу акцентувати на тому, що саме завдяки широкому вибору керамічних плиток можливим стає задовольнити бажання навіть найвибагливішого клієнта. Найчастіше цей матеріал використовують для підлоги, але у сучасному інтер'єрі стає актуальним - оформлення стін. В будь-якому випадку це буде практичним та довговічним рішенням, а її різноманіття дозволить досить легко вписати цей матеріал в будь-який стиль. Але чому у 2023 році досі продовжують обирати кераміку для сучасних дизайнів? Відповісти на це питання можна досить легко: стильна та якісна керамічна плитка може стати не просто елементом стіни, а справжньою родзинкою інтер'єру, повністю змінивши атмосферу в домі, додавши певної особливості. Виробники давно пропонують безліч кольорових та текстурних рішень на будь-який смак. Наприклад, в цьому році спостерігається мода на плитку, що імітує цеглу, таке оформлення буде круто виглядати в зоні біля каміна, на одній зі стін вітальні чи біля акваріума у коридорі. Також в лофтах часто декорують більшу частину простору подібною керамічною плиткою, щоб досягти ефекту візуального збільшення простору. Завдяки цьому з'являється новий тренд -

панно з керамічної плитки, у колекціях більшості виробників керамічної плитки є варіанти з панно. Хоча кілька років тому вони вже втрачали свою популярність, але сьогодні знову по всьому світу завойовують серця дизайнерів. Стильні та універсальні картини з кераміки можуть стати справжньою родзинкою у оформленні дому, вони гармонійно поєднуються з будь-яким приміщенням: вітальня чи кухня, навіть у ванній кімнаті. Не обов'язково, щоб це була цільна картина, часто це можуть бути навіть дрібні деталі, які розкидані по площі приміщення. Такий спосіб виразитись та підкреслити оригінальний стиль свого дому ще більше та зробить його популярним. Також продовжує завойовувати серця керамічна плитка дуже великих розмірів. Виглядає вона максимально стильно, а також допоможе створити досить оригінальний інтер'єр у будь-якому приміщенні, її використовують далеко за межами кухні чи ванної кімнати тому що, такий варіант кераміки буде вдало виглядати у вітальні чи спальні, приковуючи до себе погляди гостей.

2.2 Роль декоративного панно в дизайні житлового інтер'єру.

Історія панно нерозривно пов'язана з усіма головними техніками та видами образотворчого мистецтва, така форма мистецтва відома вже з давніх часів. Традиція декорувати стіни палаців та величних храмів художніми монументальними композиціями виникла ще у давніх цивілізаціях Вавилону та Єгипту. До сьогодні збереглися численна кількість зразків розпису стін, барельєфів та мозаїка тієї доби.

У Римі та Стародавній Греції була широко поширена практика створення мозаїчних панно насамперед із смальти для будинків знаті та храмів, надалі ці традиції плавно перейшли до Візантійської імперії, а вже звідти — до країн Західної Європи. Хочу акцентувати на тому, що саме найдавніші зразки панно з керамічної плитки спостерігаються ще до III століття до нашої ери. Вони знайшлися на території сучасного Ірану. Аж до початку VIII століття саме мистецтво оздоблення стін керамічною плиткою обмежувалося межами Перської

імперії, але мистецтво виготовлення керамічних панно поширилося з початком епохи арабських завоювань по всьому Середземномор'ю. Після вигнання арабів з Іспанії у XIV столітті кераміку почали використовувати для прикраси стін будівель, а також і європейські майстри [19].

В епоху Відродження в Італії, а потім і інших країнах Європи почав бурхливо розвиватися монументальний живопис. Як наслідок, багато видатних майстрів Ренесансу значну частину своєї творчості присвячували безпосередньо створенню фресок. А для прикраси замків та соборів широко розпочали використовувати вітражні композиції, в наступні століття завжди залишалися затребуваним різновидом мистецтва - монументальне панно. Якщо говорити про те, що стосується сучасної форми панно, спочатку вона з'явилася в кінці XIX століття у Відні, а з середини XX століття значно зріс інтерес до оригінального оформлення приміщень. Сучасні художники отримали багато нових можливостей для реалізації своїх найоригінальніших творчих ідей, невідомо у наш час величезний попит серед різних категорій людей мають - інтер'єрні панно, а величні монументальні композиції продовжують щороку з'являтися на вулицях та площах міст.

Створення панно насамперед було обумовлено - популярністю художників-декораторів, які працювали у підприємствах з декорування внутрішнього декору та меблів. Їхньою метою було: створення декоративних елементів, які були б прекрасним доповненням до різноманітних інтер'єрів. Один з перших та найбільш відомих виробників панно - Gustav Klimt, австрійський художник, відомий своїми фресками та листівками. Майстер створював панно зі скла, які прикрашали стіни та вікна будинків. У 1920-х роках в багатьох країнах, зокрема у Угорщині, Чехословаччині та Германії, почали з'являтися фабрики, які спеціалізувалися безпосередньо на виробництві панно. Особливо популярності набули скляні панно, ними декорували стіни приватних будинків, банках та інших будівель, але з часом панно стало більш доступнішим для людей, завдяки чому воно стало дуже популярним [18].

Акцентуємо увагу на тому, що панно - це сучасний та дуже стильний спосіб декору будь-якого інтер'єру, від солідного офісу до житлової квартири. Подібні твори декоративного мистецтва можемо бачити досить часто, але рідко замислюватися про те, що ж все-таки це -панно.

Декоративне панно - це художнє виріб або декоративний елемент, зазвичай виготовлений з різних матеріалів, таких як дерево, метал, тканина, кераміка, скло або інші матеріали, який призначений для прикрашення стін, стелі або інших поверхонь у приміщенні чи навіть зовні будівлі. Декоративні панно можуть мати різний розмір, форму і дизайн.

Ці вироби можуть бути використані для створення художнього образу в інтер'єрі будь-якого приміщення, включаючи житлові кімнати, готелі, ресторани, офіси, а також зовнішнє оздоблення фасадів будівель. Вони можуть мати різні стилі, мотиви і колірну палітру, від абстрактних мистецьких виробів до традиційних або релігійних сюжетів.

Декоративні панно використовуються для створення художнього враження та надання приміщенню атмосфери. Вони можуть бути встановлені на стіні як самостійний об'єкт мистецтва або в поєднанні з іншими декоративними елементами для створення комплексного дизайну.

За допомогою панно можна привернути увагу відвідувачів, надати фарб сірому інтер'єру, освітлити кімнату, оживити темний колір. Панно - один з останніх штрихів в оздобленні будинку, тому що, додає цілісності та завершеності всьому інтер'єру. Панно має бути вдалою колірною плямою, а також розташовуватися у потрібному місці, головне завдання - вдало завершити інтер'єр будинку. Існує багато видів декоративного панно: різьблені дерев'яні, із синтетичних матеріалів, зі шкіри, оброблених різними техніками, в'язані, тканини, розписані по склу та ін.

Найчастіше панно класифікують за матеріалом, з якого його виготовлено:

- **Мозаїка** – візерунок чи зображення , виконаний за допомогою паперу, скла, керамічних плиток, кольорових каменів тощо. Викладається зі шматочків матеріалу, які мають складну, вирізану за шаблоном, чи просту геометричну

форму і закріплюється у шарі вапна, воску, цементу. Мозаїка використовується також для оздоблення предметів побуту та творів декоративно-прикладного мистецтва (Рис. Б. 2.7), [10, с.89-90].

- **Скляна мозаїка** – чудовий матеріал для саме настінних композицій тому що, завдяки його відмінним технічним характеристикам декоративні панно зі скла можна вважати практично стійкими та вічними, але в якості прикрас для підлоги краще використовувати мозаїку з натурального каменю, керамограніта, смальти [3].

- **Декоративне панно з плитки.** За допомогою цієї декоративної прикраси, атмосферу у приміщенні можна значно урізноманітнити та розбавити, зробити її особливо красивою (Рис. Б. 2.8).

- **Панно з дерева.** Найчастіше виготовляють з невеликих квадратних елементів, які потрібно склеїти між собою клеєм. Панно можуть бути виконані з елементами різьби по дереву або ж роботи з берестом, найчастіше використовують такі дерева: береза, сосна, дуб чи бук [20, с.33].

- **Зі шпалер.** Зі шматочків шпалер можна досить легко створити особливий акцент на стіні, а також надати приміщенню свіжості, привабливості та оновленого вигляду (Рис. Б. 2.9) [12].

- **З фоамірану.** Завдяки мальовничому панно, що поєднує у собі красу та витончену елегантність, може гармонійно доповнити будь-який інтер'єр (Рис. Б. 2.10).

- **З паперу.** Просте та доступне, але дуже оригінальне і стильне рішення для того, щоб оформити простір. Потрібно пам'ятати, що папір – досить м'який матеріал тому, для виготовлення настінних композицій використовується ряд технік, наприклад скрапбукінг чи квіллінг (Рис. Б. 2.11).

- **Гіпсові та керамічні.** Виглядає таке оздоблення стін дуже ефектно і дорого, уособлює ознаку чудового смаку та високу культуру (Рис. Б. 2.12), [12].

- **З пробки.** Винні пробки можуть мати найрізноманітніші форми, це дозволяє створювати дуже стильні, як круглі, так і квадратні панно, які ідеально вписуються в будь-яке інтер'єрне рішення (Рис. Б. 2.13).

- **Тканинне панно** – стародавня прикраса, створена вишивкою чи аплікацією на полотні. На сьогоднішній час популярними є - гобелени ручної чи машинної роботи. Вони мають насамперед історичну красу, вносять в інтер'єр несподіване різноманіття (Рис. Б. 2.14), [13].

- **Шкіра**. Композицію зі шкіри можна легко зробити з старих шкіряних аксесуарів і виробів чи різних обрізків, такий дизайн вважається оригінальним та має дуже естетичний і ефектний вигляд.

- **Метал**. Металева інсталяція відкриває ряд декоративних можливостей, а також дозволяє внести в інтер'єр певну особливість (Рис. Б. 2.15), [10, с.89-90]

- **З цвяхів і ниток**. За допомогою стрінг-арт, ця техніка передбачає створення композицій з використанням цвяхів та волокон, завдяки цьому можна домогтися незвичайного та унікального дизайну стін (Рис. Б. 2.16), [12].

- **3D панно**. Завжди виглядатимуть дуже незвичними та цікавими, 3D-вироби значно оживляють, а також перетворюють простір, надаючи йому певного об'єму і фактури (Рис. Б. 2.18).

- **Світлове**. Завдяки такому яскравому і оригінальному аксесуару зі світлом, розташовуючи його по всій площі чи фрагментом, можна створити головний акцент на стіні кімнати (Рис. Б. 2.19).

- **Дзеркальне**. За допомогою цього декоративного елемента можна досить легко вирішити різноманітні інтер'єрні проблеми, наприклад: додати більше світла в кімнату чи створити трохи ефект урочистості та розкоші (Рис. Б. 2.20), [30, с.109].

- **Коване**. Ексклюзивне об'ємне чи плоске коване панно - справжній арт-об'єкт за допомогою якого можна вдало доповнити дизайн будь-якого стильового рішення (Рис. Б. 2.21).

- **Природні матеріали**. Найбільш популярними природними матеріалами для виготовлення є: гілки дерев, черепашки, спилки дерев, каменів, бамбукові, мох, листя, шишки та квіти [12].

Таке широке використання найрізноманітнішого панно викликane бажанням урізноманітнити свій інтер'єр тобто, надати йому нотки досконалості, загадковості

та неповторності це було притаманне людині ще з найдавніших часів. Хочу ще раз наголосити на тому, що одним із стародавніх прийомів прикрашання внутрішнього простору житлового приміщення, що дійшли до наших днів - декоративне панно, на сьогоднішній час воно є найбільш популярним та дуже поширеним предметом декору житлових приміщеннях, часто застосовують у вітальні. Виконане на індивідуальне замовлення декоративне панно не лише прикрасить приміщення, але й вдало підкреслить ексклюзивність і оригінальність інтер'єру. Прикрашання помешкання панно як декоративним елементом має свою давню історію. Якщо розглянути той факт, що багато століть тому тематичні картинки з фрески, мозаїки або каменю з'являлися на стінах палаців і храмів, зараз досить важко сказати точніше який народ чи хто винайшов декоративне панно, але кожному відомо одне - цей предмет інтер'єру не виходив з моди ніколи, змінювалися лише технології і теми для їх втілення. У сьогоднішні сучасні дизайнери та художники використовують декоративне панно безпосередньо для надання інтер'єру офісу, дому чи громадських закладів - неповторності, особливості, родзинки, акценту. Потрібно запам'ятати, що незалежно від стилю, від класики і ампіру, до авангарду і мінімалізму, або сучасного хай-теку, декоративне панно прекрасно підійде до будь-якої тематики інтер'єру [1]. Мальовничий твір, виконаний на полотні чи стіні з можливістю застосування різноманітних декоративних ефектів, які згадувалися вище. Декоративне панно- вид декору, який гармонійно використовується як самостійний елемент у вигляді оригінальної «вставки» в інтер'єрі, або може займати собою значну площу приміщення, стелі і стіни. Конкретний вибір панно визначається за такими критеріями: розміри і освітлення приміщення, оздоблення стелі і підлоги, меблі, які встановлюються у кімнаті, призначення самого приміщення, особливість смаків та уподобань, загальна концепція дизайну і, навіть, фінансові можливості.

Декоративне керамічне панно - це художнє виріб з кераміки, який призначений для прикрашення стін або інших поверхонь у приміщенні чи навіть зовні приміщення. Воно виготовляється шляхом спеціального оброблення глини,

випалювання при високій температурі та подальшої розписки чи інших методів декорування.

Декоративні керамічні панно можуть мати різні форми, розміри і дизайн. Вони можуть бути використані для створення художнього образу в будь-якому приміщенні, включаючи житлові кімнати, кухні, ванні кімнати, гостьові кімнати, а також на вулиці для оздоблення фасадів будівель.

Декоративні керамічні панно можуть мати різні мотиви, такі як геометричні візерунки, абстрактні малюнки, природні мотиви, тварини, релігійні сюжети та багато інших. Вони дозволяють додати художній вираз до інтер'єру та створити унікальну атмосферу в приміщенні.

Отже, декоративне панно є одним із засобів оформлення інтер'єру, його композиція має великий вплив на людину психологічно та емоційно, додає неповторні індивідуальні риси житловій кімнаті, кабінету або будь-якому іншому приміщенню. Як предмет декоративного мистецтва панно відтворює неповторну красу тварин, квітів, людей за допомогою виділеного автором естетичного образу [8]. Прикраса стін за допомогою панно – це один із способів урізноманітнити сучасні методи декорування внутрішнього середовища. Додавання в оформлення інтер'єру будинку панно – це і престижно, і красиво. Колірна палітра і фактура панно внесе в інтер'єр головну родзинку, додасть завершаючий штрих у дизайн приміщення.

Розділ III ІДЕЙНИЙ ЗАДУМ ТВОРЧОЇ РОБОТИ «І РОЗКВІТНЕ УКРАЇНА»

3.1 Ескізний пошук та творче проектування декоративного панно.

Сьогодні у декоративному мистецтві, окрім традиційних технік та всім добре знайомого використання допоміжних матеріалів, активно з'являються нові прийоми, а також варіанти їх застосування. На сьогоднішній час ця тема дуже актуальна це пов'язано з тим, що в сучасному дизайнерському інтер'єрі крім декоративних аксесуарів, виконаних в традиціях класичного образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, часом, потрібні дещо інші творчі рішення. Тому для цього використовують різноманітні види технік. Разом з тим, у творах декоративного мистецтва декор ніколи не існує в чистому вигляді, він складається з поєднання корисного та естетичного.

Ідея моєї творчої роботи «І розквітне Україна» є створення декоративного панно. На вибір розробки панно вплинуло те, що подібні вироби дуже затребувані у нашому суспільстві, і є не лише засобом прикраси інтер'єру, а й ідентифікують нашу етнічність, підсилюють почуття патріотизму, незалежності, незламності та віри у швидкий розквіт. Молодь нашої країни, переживає важкі часи, тривоги, які не дають спокійно працювати, страх кожного дня, постійні хвилювання за рідних на бахмутському напрямку, та інших частинах України, але віра в те, що скоро наша країна розквітне, як квіти на сонці, навіть сірі зони зацвітуть різноманітними барвами. Віру у перемогу, вогник надії на розквіт ми хочемо перенести на мистецьку роботу.

Ідей було безліч (рис. В. 3.12), першими були використання дівчини - як символу України, а також інша різноманітна символіка така як:

- **лелеки** - воїни наші, символ любові до батька-матері, котрі благословили тебе на світ, а тому це - й символ сімейного благополуччя, любові до рідної землі, Батьківщини (рис. В. 3.1).

- **пшениця** - символ краси життя, щасливого добробуту, тілесного і духовного багатства (рис. В. 3.6).

• **калина** - рослина нашого українського роду, яка поширена майже по всій країні. Здавна в Україні калина вважалась символом любові, щастя, краси, поваги. Калина символізує материнство: кущ - сама мати; цвіт, ягідки - діти. Це також уособлення дому, батьків, усього рідного. Плоди калини стали символом мужності людей, що віддали своє життя боротьбі за Україну. Тому калина символізує мужність і незламність духу в боротьбі за незалежність рідного краю, благородний порив виборювати свободу й гідність людську. Оскільки ягідки калини червоні, то й стали вони символом крові та невмирущого роду. Завдяки червоним ягодам, які нагадують краплі крові, калина в українців стала символом пролітої козацької крові (рис. В. 3.1).

• **соняхи** - символ сонячної енергії, життя, здоров'я та процвітання, а також родючості, єдності, сонячного світла та квітучості (рис. В. 3.2), (рис. В. 3.3), (рис. В. 3.4).

• **маки** - символ сонця, нескінченності буття та життєвої скороминущості, пишної дівочої краси, волі, гордості, сну, отрути, оберегу від нечистої сили, а також хлопця-козака, крові, смерті (рис. В. 3.5).

• **сопілка** - символ правди українського народу. чар або розпізнати неправду. та донести її до рідних. гармонії, гармонії людини із природою (рис. В. 3.7).

• **хвилі** - вважалися символами переходу стану, нескінченності життя (рис. В. 3.2).

• **жінка та чоловік** – символ кохання, міцного та незламного зв'язку пари, продовження роду (рис. В. 3.2) .

• **чорні дерева без цвіту та дерева з цвітом** – перше є символом полеглих воїнів за нашу незалежність, які віддали своє життя задля процвітання нового покоління у вільній країні (дерева з цвітом) (рис. В. 3.1).

Усі напрацювання вказували на те, що потрібно знайти більш ціліснішу композицію (рис. В. 3.8), цікавішу, тому вирішено було, що потрібно використати саме форму карти, тому що вона символізує насамперед цілісну Україну (рис. В.

3.9), її неподільність та розквіт кожної ділянки. Тому, першою ідеєю після цього рішення було використання рушника по гирлу Дніпра, який має посередині орнамент - був найдорожчим подарунком матері в дорогу синові як пам'ять про дім, побажання щасливого майбутнього в новому житті «Рідна мати моя, ти мене на зорі проводжала, І рушник вишиваний на щастя, на долю дала» , духовний символ українського народу, рідного краю, батьківської оселі, тепла материнських рук. По обидві сторони рушника - квіти, а також зображення птаха , тому що саме птах сполучає світ земний і небесний, а також це символ миру , тому ... Він використаний у східній частині, де ведуться найбільші бойові дії. Квіти - мальви , котрі символізують батьківську домівку, кожен птах повертається своєю стежиною до рідного будинку, біля якого ростуть ці квіти. Робота повинна була виконана суцільним пластом, або частинами (рис. В. 3.10).

Другий ескіз, котрий був виконаний після цього , має також форму України, яка складалася з частин квітів. Центральні квіти - півонії - велична квітка любові, щастя, удачі, довголіття, знатності, могутності, ці квіти також використані по всій країні, тому що вони ще символізують - зцілення. Також використана квітна ромашка, вона означає чистоту, любов. Також використані різні листочки, вони також містять свою символіку - життя, весняного оновлення після зимового сну, вічної молодості, здоров'я та росту. Також є і пшениця- символ багатства, життя. Було декілька варіантів як підкреслити все кольором, тому було вирішено, щоб вдало акцентувати цілісність та розквіт потрібно застосувати саме колір прапору - блакитно-жовтий. Наші захисники віддають своє життя задля саме цього поєднання кольорів (прапору України), щоб ми могли вільно та незалежно зростати під блакитно-жовтим стягом (рис. В. 3.6).

Проект початково розроблявся на основі першої ідеї з картою України, але в ході проектування та підбору житлового інтер'єру було зроблено висновок, що ідея ніби і цікава, але не повністю розкриває поставлену тему та задум тому, було прийнято рішення затвердити другий ескіз з квіткової композиції.

Після обрання та остаточного затвердження ескізу, ми розпочали виконання проекту дипломної роботи на планшеті. Для того, щоб розпочати роботу було підготовлено насамперед планшет. Папір використано білий, тому що будь-який відтінок міг перебити погляд та затьмарити головного кольорового акценту - блакитно-жовтого кольору, символу незламності, незалежності, вільності. Папір було змочено вологою губкою, щоб він рівномірно розтягнувся, а також з легкістю натягувався на планшет, далі все було зафіксовано будівельним степлером. Але потрібно пам'ятати про те, що вологий папір, головне не перетягнути тому що, він може порватися при натягуванні, а також для того, щоб папір був добре зафіксований на планшеті, обережно загорнула краї паперу після чого, закріпила його до дерев'яної основи за допомогою будівельного степлера. Коли переконалася в тому, що папір добре висох та гарно розгладився на планшеті, розпочала виконувати саме зображення.

Хочу зауважити на тому, що в процесі створення проекту керувалася законом співпідпорядкування, що є тісно пов'язано насамперед з умовами єдності у композиції, а також займає важливе місце під час компонування зображення тому, передбачається існування чотирьох варіантів співвідносності частин твору та форм: акцент, композиційний центр, домінанта, композиційна пауза [32.10]. Під час роботи звертала увагу на важливу річ - співвідношення між взаємозв'язаними частинами тобто - закон рівноваги, який передбачає структурний баланс. Щоб досягти рівноваги потрібно дотримуватися певного балансу: емоційних та фізичних властивостей форм; способів взаємодії між собою, композиційне розташування в межах формату, а також відносно один одного та інше. Але найважливішим у досягненні рівноваги все ж залишаються такі критерії як: вдалий масштаб, відповідні пропорції, правильно поставлені контрасти, тотожні відношення, нюанси, а також і принципи побудови та засоби її вираження тощо. [32.9]

Малюючи, я дотримувалась усіх законів, які перерахувала вище. На планшеті було зображено панно та інтер'єр у якому розміщувалося керамічне панно, тому зображення самого виробу було зміщено вгору, по центру розміщується

композиційний центр який складається з трьох квіток та листочків. Нижня частина формату заповнена інтер'єром з панно. Коли етап напрацювання начерку виробу та інтер'єру завершився, розпочала виконання шрифту.

Шрифт підбирався такий, щоб він не зруйнував загальне сприйняття картини, а лише гармонійно доповнював роботу, кожна буква містить гілочку, яка зафарбована у зелений колір (життя), що є актуальним у межах обраної теми. Для того, щоб полегшити роботу над зображенням літер, зробити їх на однаковій висоті та відстані, було розкреслено сітку. Після того, як текст було написано, гумкою обережно стерла сітку. Зроблений загальний підпис, зображувався зверху, посередині аркуша, у ньому було вказано назву. Підпис, де вказала свої дані: прізвище, ініціали керівника дипломної роботи, розміщувався внизу, невеликого шрифту, для того, щоб не перебивати перегляд проєкту.

Після завершення зображення олівцем, було розпочато графічну роботу за допомогою лайнера різної товщини, щоб підкреслити об'єм та зробити певні тональні акценти панно, наступним етапом було додавання кольору аквареллю. Для цього підготувала акварель, відповідні пензлики для водяної фарби, палітру, воду та паперові рушники. Пензлі - із натурального волосу, для рівномірної заливки тону. Найважчим завданням було правильно передати загальний об'єм тому що, керамічне панно має легких рельєф, але далі керувалася тим, що більш світлі елементи виконані аквареллю – знаходяться ближче, а більш насиченіші (темніші) – врізаючий рельєф. Панно у інтер'єрі було підкреслене завдяки тому, що є доповненням стилю лофт, розміщується на сірій стіні, яка підкреслює блакитно-жовтий колір роботи, по обидві його сторони зображено стіни з цегли. Панно вдало доповнює інтер'єр, який складається з сірих, цегляних кольорів, а також декількох зеленуватих вазонів. Для того, щоб вдало додати зображенню контрастності та об'єму, намагалася правильно і гармонійно поєднати у ньому тінь та світло: визначила найтемніші місця, після чого - найсвітліші, і за допомогою кольорів зобразила тінь, півтінь, світло. Щоб оформлення виглядало вдало, було зроблено відмивку, а завдяки лайнеру наведено чітко межі. Опісля ще раз було оглянуто та оцінено загальну картину для того, щоб переконатися чи немає

помилки у композиції, в кольорі та в інших моментах. Отримавши затвердження від керівника, робота над проектом була завершена.

3.2 Основні композиційні прийоми у творенні проекту творчої роботи «І розквітне Україна»

Основу створення композиції «І розквітне Україна» складають квіти піони, ромашки, колосся, листочки та деякі інші рослини. Наявний та чітко виражений композиційний центр, який привертає увагу і виділяє головні елементи. Навколо нього формується композиція – три квітки, дещо є симетричними, а також символічно підкреслюють центральну частину України, серце країни. Композиція з квітів побудова навколо центру є асиметричною, але урівноваженою завдяки врівноваженню великих елементів малими. Якщо добре поглянути на виріб, можна помітити, що навколо композиційного центру елементи розміщуються так, що створюють динаміку. Простежується чіткий, виражений рух елементів від трьох центральних квітів до ліній кордону (карти) це можна визначити по напрямку зображення бутонів піонів. Хоча у той же час рівноваги серед них завдають ромашки, вони в свою чергу ніби розбавляють динамічність – спокоем, а також гармонійно та вдало підкреслюють напрям руху інших елементів (динамічних). За напрямом бутонів також є і інші, дрібніші елементи, які також чітко показують напрям динаміки. Хочу акцентувати і на тому, що вище згадувала за рівновагу, цей стан досягається і серед напрямку великих елементів (бутонів піонів) – малими елементами рослин. Але потрібно також окрім цих елементів розглянути ще один - великі листки, які нагадують папороть – вони також знаходяться у стані руху – за напрямом бутонів, від центру композиції.

Отже, у проекті творчої роботи «І розквітне Україна» використано чітко виражений композиційний центр, від якого простежується рух інших елементів – динаміка, яка легко помітна глядачу. Присутні елементи рівноваги: елементи динаміки вдало розбавлені статичними, завдяки цьому підкреслюється рух; великі

елементи розбавлені малими, що в свою чергу також додають рівноваги композиції.

Розділ IV ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ КЕРАМІЧНОГО ПАННО

4.1. Інструментарій та основні технологічні етапи

Коректно підготлене робоче місце і відповідний інструментарій дуже важливий етап. Після цього можна розпочинати виготовлення виробу. У виборі інструментів я керувалася насамперед зручністю та легкістю очищення, що дозволить більш економити час у роботі. Тому перевагу було надано набору металевих, двосторонніх стеків. Матеріал – нержавіюча сталь. Стеки призначені для дрібної деталізації в роботі з матеріалом, незамінні у створенні мініатюр, це є найголовнішим завданням у роботі, тому що панно складається з дрібних деталей, які потрібно вдало опрацювати. Такими інструментами дуже зручно ліпити, так як метал міцний, довговічний, легко очищається і не липне в процесі роботи. Зручно лежить в руці завдяки рифленій поверхні металу, а також підходить для загладження. У наборі 10 інструментів із двома робочими сторонами, кожна з яких є унікальною. Багатофункціональний набір підійде для ліплення із глини, кераміки, пластики та інших матеріалів. Дозволяє розглядити поверхню, поєднати деталі скульптури, зробити гравіювання або додати інші декоративні елементи. Запакований у текстильному пеналі зі шкірозамінника та велюру на блискавці, що забезпечує зручність зберігання та транспортування інструментів.

Для виготовлення виробу були використані такі інструменти:

- Стеки - спеціальні інструменти скульпторів, які мають вигляд паличок, використовуються для ліплення пластиліном, воском, й іншими подібними матеріалами. Виготовляються з таких матеріалів як: пластмаса, кості, дерево, метал. Кінець стека, який забезпечує роботу найчастіше буває такої форми: заокруглена, пряма, навскісна лопаточка, ланцета також бувають і інші форми, які спрямовані на більш детальне опрацювання поставленого завдання. Також бувають стеки з одним або двома робочими кінцями та у вигляді дротяної пательки на ручці [23].

- Дерев'яні дошки (на яких формувався та розроблявся пласт).

- Дерев'яна палиця (за допомогою якої, я формувала пласт потрібної товщини).

- Другорядні матеріали: шматки тканини (накривала пласти для повільного висихання), важці (для рівномірного висихання), пакети (для уповільнення висихання у процесі роботи), гвіздки (для формування отворів кріплення), наждачний папір (для шліфування), кусочки паралону (для очищення).

Після підбору необхідного матеріалу, наступним етапом було - підготовка робочого місця. Обрала відповідний матеріал робочого місця (стола), до якого не буде приставати глина під час роботи – дерево. Завчасно заготувала глину. Природна глина має практично завжди у складі різні домішки тому, перед застосуванням потребує досить тривалого процесу очищення. Майстерня університету надала мені очищену природну глину для роботи в матеріалі.

Для того, щоб виріб був міцним, а найголовніше, при випаленні дав тріщину, мені потрібен був шамот – каолін або випалена вогнетривка глина. Тому я додала його в глину, у пропорціях 30\70.

Я підготувала наступним ескіз натурального розміру, поділила на частини та перебила ескіз на кальку. Завдяки твердій основі ескізу я змогла по контуру вирізати потрібну мені форму пласта. Ескіз потрібний для точного та легкого перенесення деталей з ескіза, що вдало економить час у роботі.

Для зачистки виконаний роботи я використовувала наждачний папір - паперове чи тканинне полотно, на який нанесено електростатичний, чи іншим методом, шару абразивного порошку і закріпленого за допомогою синтетичних або інших клейких речовин.

Після шліфування та очищення виробу від пилу, підготувала все для початку фарбування: пензлики із синтетичного волосу, наближеного до лисички, для мене вони є більш звичними у роботі та бездоганно виконують функцію рівномірної заливки. Хоча потрібно наголосити на тому, що у залежності від якості пензлика, виходять досить різні декоративні ефекти. Наступним було використано - пульверизатор (функція - покриття рівних поверхонь прозорою поливою на

заключному етапі роботи), за допомогою цього прилада покрила виріб прозорою поливою.

Після завершення підготовки необхідного інструментарію, розпочала виконувати наступний етап - робота в матеріалі. Техніка виготовлення - пласт.

Перший етап. Заміс глини та формування пласта. Змішала очищену глину з шамотом (пропорції 70\30). Шматків для виконання - п'ять. Розпочала роботу для початку над найменшим. Підклала під глину тканину, її розминають спочатку рукою. Після цього, наклавши інший шматок тканини зверху, розкочувала глину качалкою від центру до країв, таким чином я отримала пласт, завтовшки 5–7 мм. Стежила також над тим, щоб пласт вийшов без складок тому що, після випалення це може проявитися у вигляді помітних швів. Після формування потрібної товщини пласта, я використала раніше заготовлений ескіз на твердій основі (картон). Такий заготовлений шаблон покклала на пласт і за допомогою ножа вирізала потрібну мені форму.

Другий етап. Робота над рельєфом. Для швидкого перенесення малюнку я використала кальку, за допомогою відтиска вдало та точно перенесла композицію першого шматка. Композиція зображена, тому наступним завданням було вирізати зайву глину навколо квіткових елементів. Коли це було зроблено я розпочала пропрацьовувати форму кожної рослини та поступово, за допомогою плоского стека (схожого на ножа) отримала заглажений ефект. Для цікавішого вирішення пласта було зроблено декоративні отвори, які досить вдало та гармонійно підкреслили композицію з квітів. Також зробила отвори для кріплення, що є досить важливим на даному етапі, тому що надалі пласти будуть кріпитися до дошки та створять декоративне панно. Кінцевим завданням було – загладження .

Третій етап. Висихання. Для того, щоб забезпечити рівномірне, поступове висихання пласта, поверх було накрито тканиною, а також виставлено важці. Після 5-7 днів тканину було знято, а важці повернено на пласт. У такому вигляді було залишено до повного висихання.

Четвертий етап. Шліфування. За допомогою наждачного паперу зачистила форми, для того, щоб позбутись нерівностей та дефектів, отримавши рівну площину, а також кусочком вологох губки очистила від пилу.

П'ятий етап. Фарбування. Для фарбування я обрала ангоби – рідка глина, яка розведена до консистенції сметани. Кольорова гама переважно тепла: жовтий, оранжевий, червоно-коричневий, але також додають барвники, для формування більшого вибору палітри відтінків. Позитивна властивість фарби в тому, що вони рівномірно наносяться і при випалі не мають властивості скручуватися. Розфарбовувала квіткову композицію переважно жовтими відтінками та блакитними, акценту цим кольорам додала за допомогою введення зеленого кольору на стебла та певні стебла листків. Після повного розфарбовування роботи, за допомогою пульверизатора нанесла тонкий шар прозорої поливи (поверх всього виробу), щоб робота мала глянцеvu поверхню.

Усі етапи були виконані з кожним пластом даного панно.

Повністю закінчивши фарбування виробу, поставила виріб в піч для випалу. Щоб не відбулася неприємна ситуація така як: виникнення перекосів та тріщин, потрібно встановити температуру таким чином, щоб на початку випалу вона виростала помалу. Для повного випалу температура повинна піднятись, хоча б, до 950°C. Таким чином виріб стає твердим та міцним.

4.2. Економічні розрахунки собівартості виконаної творчої роботи.

Фізичні та розумні витрати в процесі виконання технологічної частини дипломної роботи включають в себе також і матеріальні витрати це виражається поняттям «собівартості продукції». Собівартість продукції – це поточні витрати підприємства (майстерні) на виробництво продукції, виконані роботи і надані послуги. Собівартість визначається так : сума сукупних витрат, поділених на кількість виробленої продукції, тобто як середні витрати на одиницю продукції.

Витрати, пов'язані з виробництвом дипломної роботи в матеріалі:

Сировина	Використано в кг.	Ціна за 1 кг., в грн.	Сума в грн.
Очищена кар'єрна глина	6	19	114
Ангоб			
Пігмент жовтий	0,04		68
Пігмент синій	0,04		68
Пігмент зелений	0,02		34
Пігмент лимонний	0,02		34
Полива			
Прозора	0,08		102

Папір для планшета - 2 шт - 160 грн

Випал - 1 - 400 грн.

Загальна сума витрат на матеріали: 980 грн

ВИСНОВКИ

Отже, інтенсивне застосування панно у формуванні предметно-просторового середовища було спричинене прагненням декораторів та архітекторів до насичення, доповнення архітектурних ансамблів та інтер'єрів орнаментом, а також різними декоративними композиціями, що повідомляли їм особливу змістовність, естетичні та декоративні якості. Панно стає головним елементом у згаданому контексті тому що, дозволяє збагатити ансамбль відразу в декількох напрямках: змістовному, емоційному та декоративному. Виконує роль особливого елемента

просторового середовища, який об'єднує ансамбль та стає змістовним акцентом, привносячи цим певну сюжетну лінію чи мотив, майстерно стилізований, а також осмислений автором, органічно доповнює всі без винятку елементи декору, синтезуючи їх в єдине ціле. Доповнення інтер'єру будинку панно - це і красиво, і престижно. За допомогою колірної палітри та фактури, панно внесе в інтер'єр головну родзинку, додасть потрібний завершаючий штрих в дизайн квартири.

Тому, в процесі виконання дипломної роботи було опрацьовано наукові джерела та література, а також здійснений пошук ескізного ряду відповідно до теми дипломної роботи «І розквітне Україна». У результаті написання кваліфікаційної записки були виконані завдання, які зазначені у вступі. Ми зібрали аналоги та проаналізувати інформацію з даної теми, виокремили та охарактеризували сучасні стилі інтер'єру та її тенденції, розглянули історію виникнення декоративного панно, охарактеризували основні поняття, види та тематику декоративного панно, охарактеризували основні види панно. Ми творили проєкт дипломної роботи, який після цього був втілений у роботі в матеріалі, а також підготували ілюстративний матеріал, а в кінці провели економічні розрахунки. Після усіх перерахованих етапів дипломна робота була подана на зовнішнє рецензування аби згодом презентувати та публічно її захистити на засіданні атестаційної комісії. Насамперед дипломна робота – синтез знань з сучасної теорії; підтвердження вміння використовувати придбані знання у практичній роботі; вдале застосування надбаних умінь чітко ставити проблеми та наводити їхнє обґрунтування, актуальність; формулювати мету й завдання дослідження; застосування вмінь розробляти логіко-структурну схему роботи; вміння працювати з літературними джерелами та фактичним матеріалом; глибоко аналізувати та оцінювати різні аспекти діяльності з урахуванням світового досвіду; обґрунтувати власні узагальнення, висновки і пропозиції; найголовніше - підтвердження оволодіння практичними навичками роботи з глиною, що були отримані під час навчання за освітньо-професійною програмою у майстерні кераміки.

Під час навчання ми навчилася не лише розпрацьовувати ідеї, а й придуманий художній образ реалізовувати у матеріалі, а цей навик є дуже важливим для реалізації мого майбутнього, як художника. Закріплено навички творчого пошуку, його пластичного рішення, ритміки та інші методи творення, вдале застосування композиційних прийомів, правильно підбирати гармонійну кольорову гаму, відповідно до тематики, поетапне дотримання технологічних процесів під час роботи в матеріалі.

Під час творчого пошуку ідеї постійно набували змін, з'являлися все нові варіанти втілення задуму, а в процесі виконання роботи в матеріалі на основі кінцевого, обраного ескізу постійно аналізувалося з мистецької позиції, завдяки цьому композиційно виріб збагатився, що зробило його естетичнішим та зрозумілішим для глядача.

В основі композиції «І розквітла Україна» втілено бажання зобразити відчуття розквіту країни опісля сірих, тривожних днів повномасштабного вторгнення, постійного плачу, жалю, який супроводжує наше життя впродовж досить тривалого часу. Сірі зони у нас зацвіли найрізноманітнішими квітами. Композиційним центром є акцент на серці нашої вільності та незалежності, від якого динамічно розквітають квіти, зруйнувавши це «серце», ми втратимо все інше. Потрібно просувати своє – етнічне, тоді про нас будуть говорити. Завдяки цій роботі глядач може відчути гордість, якусь силу іти вперед, патріотичність, за досить довгий час тривоги люди втрачають бажання рухатися вперед – завмирають, втрачаючи сили, їм потрібно те, що додасть сили боротися за своє. Використавши панно у інтер'єрі людина після важкого дня може сісти, поглянути на роботу і побачити не лише естетично гарний виріб, а й емоційну підтримку, бажання рухатися вперед, боротися за своє, відстоювати свої позиції, свою культуру та ще й навчати цьому нове покоління. Мистецтво розмовляє з нами, лікує, емоційно впливає, заряджає енергією, тому я хочу завдяки цьому підіймати силу духу людей. Своєю роботою хочу закликати: давайте не будемо опускати руки, падати духом, забувати своє, а набиратися сил боротися за своє, відстоювати незалежність мови, території, символіки, історії, просуваючи її у художніх виробках не лише на

виставках, а й активно застосовувати етнічне у інтер'єрі будинків, тому що задля нашої вільності хтось героїчно віддає своє життя.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкович М.Є. Декоративноприкладне мистецтво. Львів: Світ, 2010. 272с.
2. Арт-вісник. Декоративное панно. 2007. 64 с.
3. Барсукова Н. І. Дизайн середовища в проєктній культурі постмодернізму кінця ХХ початку ХХІ століття [Текст] : дисс. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.06 / Барсукова Наталія Іванівна. — 2008. — 367 с.
4. Буровкіна, Л.А. Основи декоративно-прикладного мистецтва: монографія. Херсон, 2016. - 204с.
5. Бурчак І.Н. Сучасні тенденції в дизайні житлових інтер'єрів. Теорія та практика дизайну Мистецтвознавчі записки. 2020. № 4. С. 33–37.
6. . Власов В.Г. Основи теорії і історії декоративно-прикладного мистецтва: навчально-методичний посібник. 2012. 156 с.
7. Воронцов В. М. Скло і кераміка в архітектурі: навчальний посібник / В. М. Воронцов, І. І. Немец. – Харків: 2010. – 106 с.
8. Все про рейкі на стіну. Електронний ресурс. URL: https://stroy-podskazka.ru/rejka/na-stenu/#h2_780403 (дата звернення: 9.02.22.).
9. Голубец Орест Михайлович/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cheloveknauka.com/dekorativnaya-keramika-v-sovremennoy-arhitekturno-prostranstvennoy-srede-na-materialah-iskusstvadekorativnoy-keramiki-uk>
10. Гуржій І. А., Соловійова А. О. Роль декоративно-художнього панно в дизайні інтер'єру. 88-91 с.
11. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури [Текст] / Віктор Даниленко. — Х. : ХДАДМ ; Колорит, 2005. — 243 с.
12. Декоративне панно на стіну: види, форми, тематика, дизайн і стиль. Електронний ресурс. URL: <https://multiurok.ru/blog/dekorativnoe-panno-nastenu-vidy-formy-tematika-dizain-i-stil.html> (дата звернення: 20.01.21).
13. Декоративні панно. Електронний ресурс. URL: <http://www.chaosland.com.ua/node/1384> (дата звернення: 4.04.22.).

14. Демессіє М.К. Актуальні напрямки у формуванні сучасного образу архітектури інтер'єрів. Мистецтвознавчі записки. 2022. № 41. С. 3–7.
15. Дизайн житла з українським національним колоритом. (2009, 24 березня). Нерухомість: вибір та огляд ринку. <http://halupa.org.ua/article.php/20090324133246163>.
16. Друзюк, Я. (2018, 11 квітня). SHO: традиційна українська кухня на 1200 м². The Village. <https://www.the-village.com.ua/village/food/new-place/270621-kyiv-sho-ukrayinska-kuhnya-borsch-mechnykova>.
17. Дрьоміна О. Ю. Кераміка в метрополітені. Проблеми сталевого розвитку / Дрьоміна Ольга Юріївна. – Харків, 2008. – 171 с.
18. Історія виникнення панно. Історія і сучасність панно і цікаві факти. Електронний ресурс. URL: <https://sudokuweb.ru/raznoe/istoriya-viniknennya-ranno-vikipediya.html> (дата звернення: 18.02.22.).
19. Історія панно. Електронний ресурс URL: <https://oformitelblok.ru/istoriya-ranno.html> (дата звернення: 26.02.22.).
20. Кара-Васильєва Т. В. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «Великого стилю». Київ: Либідь, 2005. 274 с.
21. Катерина Гладка. «Земля надихає»: як дизайнери зі всього світу знайомилися із українською культурою. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2019/08/25/238000/>
22. Керамика декоративная / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiramic.ru.com/?article=599>
23. Крижанівська, О. (2014). Марта Серветник: Українські й закордонні меблі – це різні рівні, але не якості, а сприйняття. Меблеві технології, 3, 4–7. https://issuu.com/irynaperun/docs/mt_03_full-2_marta.
24. Лаврентів А. Н. Історія дизайна [Текст] / А. Н. Лаврентів. — М. : Гардарики, 2007. — 303 с.
25. Луцька, В. (2020, 21 січня). Український дизайн на світовій сцені. Хто така Вікторія Якуша і чому про неї пишуть усі західні ЗМІ? Хмарочос.

- <https://hmarochos.kiev.ua/2020/01/21/ukrayinskyj-dyzajn-na-svitovij-stseni-hto-taka-viktoriya-yakusha-i-chomu-pro-neyi-pyshut-usi-zahidni-zmi/>
26. Михайлова Р.Д., Плисюк Ю.О. Українські етнічні елементи в дизайні сучасного готельного інтер'єру: витоки та особливості. *Art and Design*. 2019. № 4 (8). С. 58–61.
  27. Модні і сучасні тренди в дизайні інтер'єрів у 2023 році. URL: <https://kolizhanka.net.ua/modni-i-suchasni-trendy-v-dyzayni-inter-eriv>
  28. Неронова, Н. (2018, 7 вересень). Український етно-мінімалізм на міжнародній виставці London Design Fair. *Portes*. <https://portes.ua/blog/ukrainskiy-etno-minimalizm-na-na-mezhdunarodnoy-vystavke-london-design-fair/>.
  29. Новаторський світ Ярослава Галанта. (2016, 26 серпня). *Dekoratorium*. <http://dekoratorium.com.ua/bez-kategorii/новаторський-світ-ярослава-галанта>.
  30. Плазовська Л. Декоративне мистецтво. Київ: Кондор, 2018. 308с.
  31. Світ кераміки / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.argila.ru/primenenie6.Php>
  32. Семчук Л. Я. Основи композиції: навчально-методичні рекомендації до проведення теоретичних занять з курсу для студентів напряму підготовки. - ІваноФранківськ: «Дизайн», 2011.С. 40.
  33. Скульптура. Можливості в інтер'єрі (як засіб) та на уроках (як спосіб) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bestreferat.ru/referat-218736.Html>
  34. Смоляр О.В. Сучасний монументально-декоративний живопис у дизайні громадського інтер'єру готелів м. Києва. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. № 36. С. 23–31. 2022. № 26. С. 133–139.
  35. Софієва Н. В. Дизайн інтер'єра. Стили, тенденції, матеріали [Текст] / Ніна Софієва. — М. : Ексмо, 2012. — 656 с.
  36. Хейнапуу, А. (1994, 20 мая). Кривая этнофутуризма идет в бесконечность. *Eesti Ekspress*. <http://www.suri.ee/etnofutu/texts/krivaja.html>.

37. Якуша, В. (2019а, 16 квітня). Маніфест української ідентичності. ID.Interior Design. <http://www.idmagazine.com.ua/viktoriya-yakusha-manifest-ukrainskoj-identichnosti/>.
  38. Якуша, В. (2020, 13 січня). Як український дизайн потрапив до інтер'єрних трендів 2020. Новое время. <https://nv.ua/ukr/style/blogs/trendi-dizaynu-interyeru-2020-ostanni-novini-50063936.html>.
  39. Brown T. Change by Design : How Design Thinking Transforms Organizations and Inspires Innovation [Текст] / Т. Brown, В. Katz. — New York : Harper Business, 2009. — 272 p.
  40. Cottagecore. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Cottagecore>
  41. Faina collection. (2020). Yakusha. <http://www.faina.design/>.
  42. Hassenzahl M. Experience Design: Technology for All the Right Reasons [Текст] / М. Hassenzahl. — San Rafael, California : Morgan & Claypool, 2010. — 100 p.
  43. Interior Design Trends 2023: 23 Must-Have Looks for a Stylish Home. URL: <https://www.decorilla.com/online-decorating/interior-design-trends-2023/>
  44. Магно. (2019). 5 українських традицій, котрі зроблять ваш дім розкішним і затишним. <https://mahno.com.ua/uk/blog/post/5-ukrainian-traditions-that-will-make-your-home-luxurious-and-cozy>.
  45. Morris, A. (2019, 5 October). Ukraine's "100 years ago in the future" Restaurant Combines Past and Present. Dezeen. <https://www.dezeen.com/2019/10/05/balbek-bureau-100-rokiv-tomu-vpered-restaurant-kiev-ukraine/>.
  46. Ogundehin, M. (2020, 7 January). Sexy Eco, Monochrome and Plus-Size Furniture: Interior Design Trends for 2020. Dezeen. <https://www.dezeen.com/2020/01/07/interior-design-trends-2020-michelle-ogundehin/>.
- Ogundehin, M. (2020, 7 January). Sexy Eco, Monochrome and Plus-Size Furniture: Interior Design Trends for 2020. Dezeen.

ДОДАТОК

ДОДАТКИ

Додаток А

Ілюстрації до першого розділу

Рис. А. 1.1. Сучасна класика .

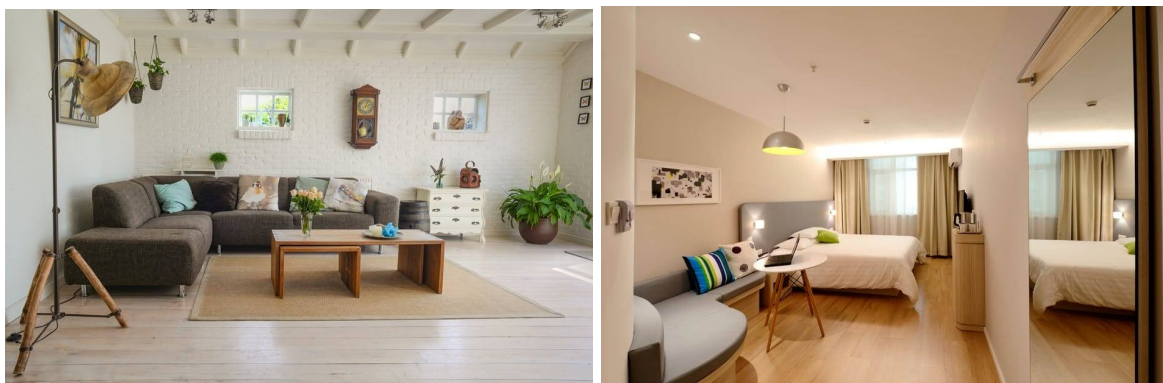

Рис. А. 1.2. Контемпорарі.

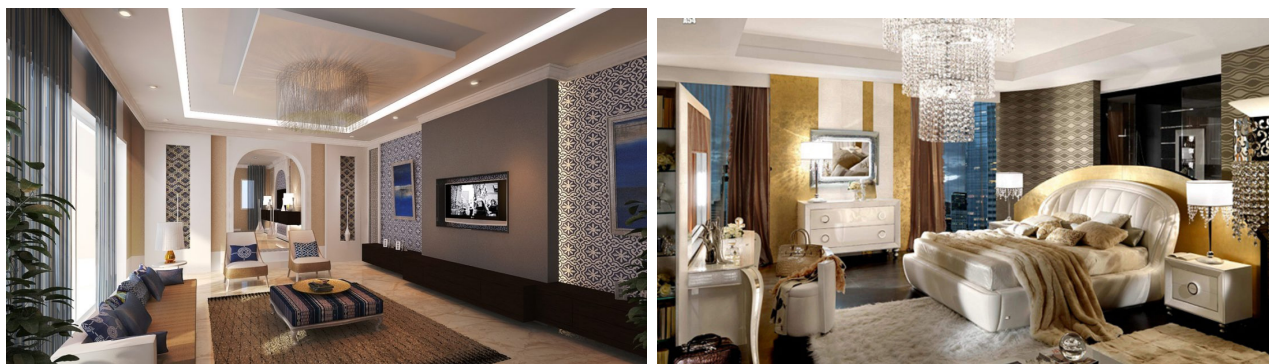

Рис. А. 1.3. Арт-деко.

Рис. А. 1.4. Функціоналізм.

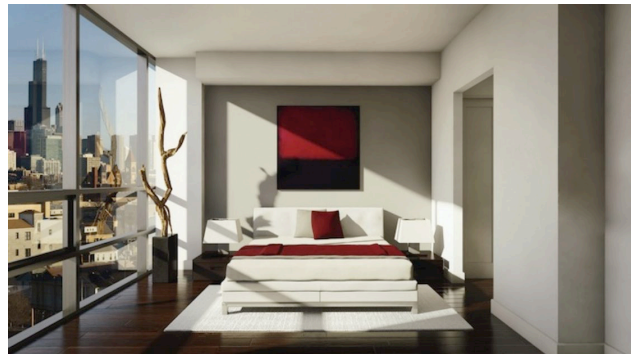
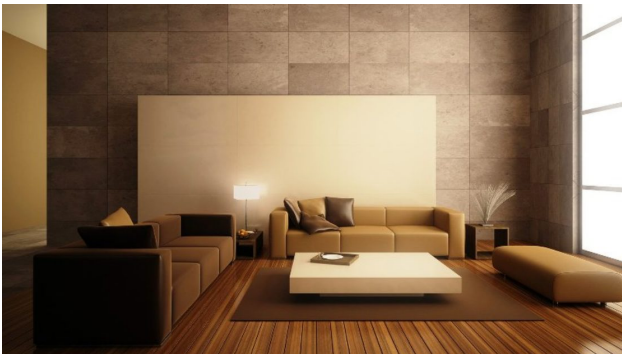

Рис. А. 1.5. Мініمالізм.

Рис. А. 1.6. Хай-тек.

Рис. А. 1.7. Лофт.

Рис. А. 1.8. Ф'южн.

Рис. А. 1.9. Скандинавський.

Рис. А. 1.10. Застосування смужки в інтер'єрі.

Рис. А. 1.11. Еко-стиль.

Рис. А. 1.12. Джапанді.

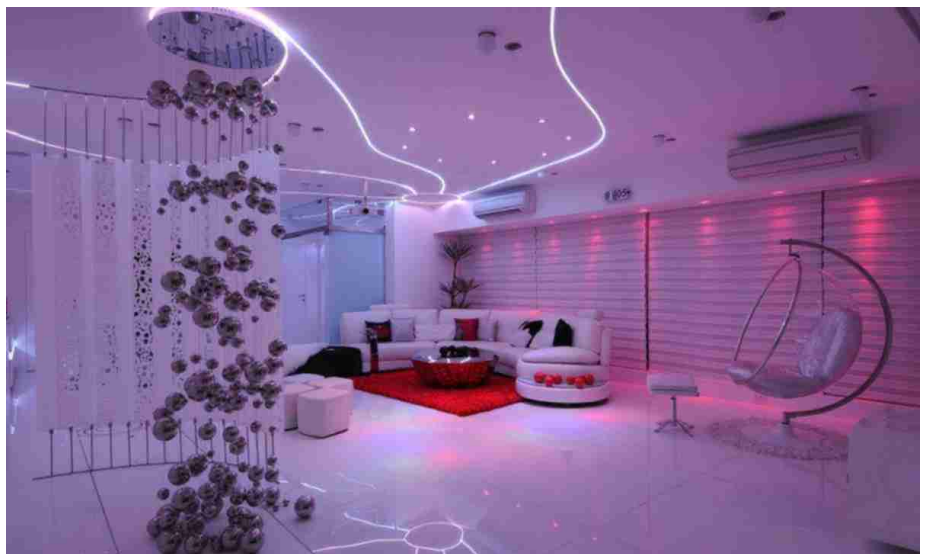

Рис. А. 1.13. Світлова композиція в інтер'єрі.

Рис. А. 1.14. Фактурне скло в інтер'єрі.

Рис. А. 1.15. 3-D технології в інтер'єрі.

А

Б

Рис. А. 1.16. Українська дизайнерка Марта Серветник.. М'які меблі авторської колекції.Поч. 2010-х рр.: А- крісло класичної форми, обтягнуте гуцульською

веретою Рослинного орнаменту із вкрапленням геометричного візерунку; Б – крісло модерного стилю з полотном квіткового орнаменту.

Рис. А. 1.17. Український дизайнер Ярослав Галант. Колекція «Українські візерунки». 2012 р.

Рис. А. 1.18. Українська архітекторка Вікторія Якуша. Колекція «Faina» - корпусні та м'які меблі. 2014.

Рис. А. 1.19. Інтер'єри від FAINA. 2015

Рис. А. 1.20. Сергій Махно. Дім Шкруба. 2019.

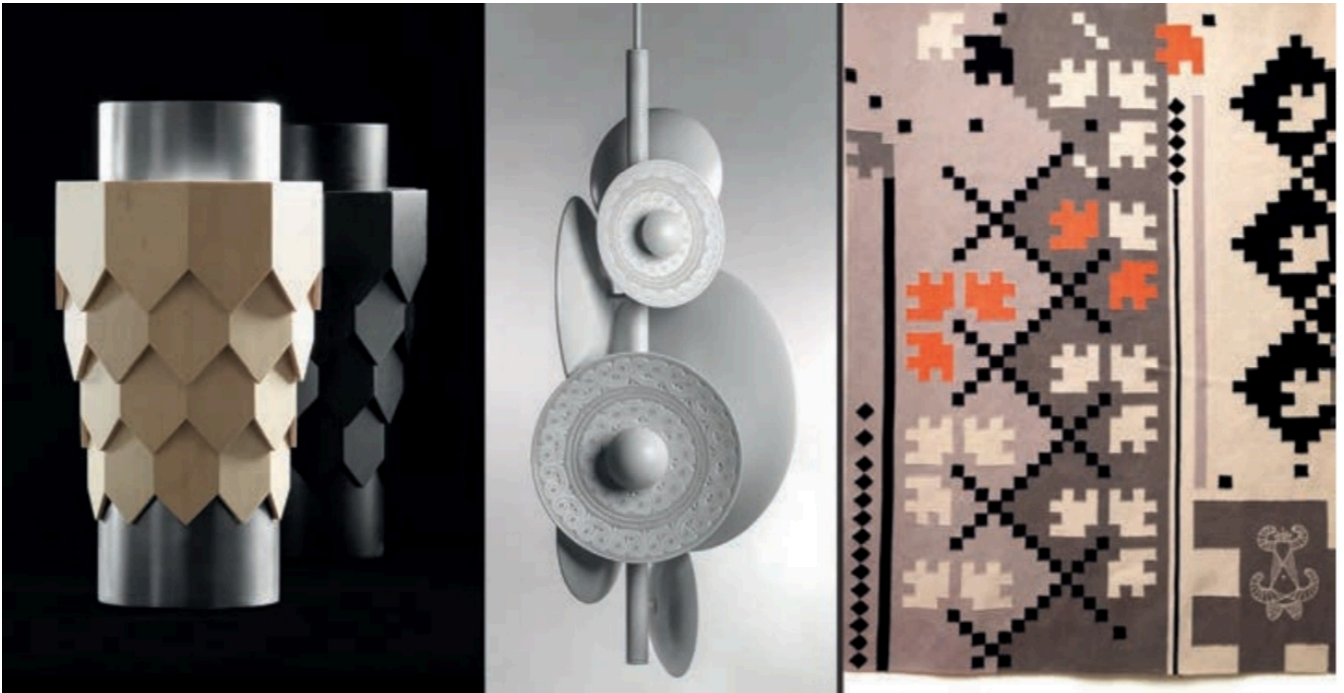

Рис. А. 1.21. М. Саморіз. Ваза, люстра. Х. Гайдамака. Килим. 2017–2019.

Рис. А. 1.22. Гушка. Килим, подушка. 2020. У. Зачкевич, С. Бойчук. Вішак. 2018

Додаток Б

Ілюстрації до другого розділу

Рис. Б. 2.1.
Настінне панно.

Рис. Б. 2.2.
Фрагмент керамічної
мозаїки.

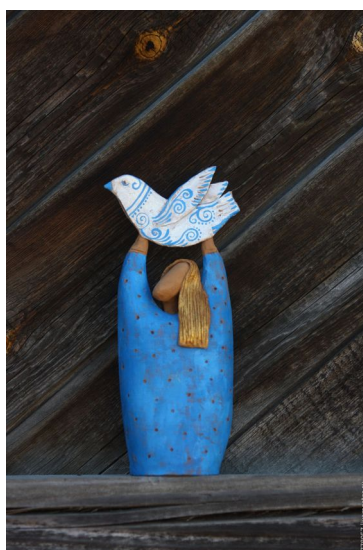

Рис. Б. 2.3.
Декоративні настінні панно

Рис. Б. 2.4.
Декорування стіни
керамічними елементами

Рис. Б. 2.5.
Сучасні керамічні скульптури.

Рис. Б. 2.6. Декоративні керамічні предмети побуту (світильники, годинник).

Рис. Б. 2.7. Мозаїчне панно на станції, ХХІ ст.

Рис. Б. 2.8.

Декоративного панно
із плитки в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.9.

Декоративного панно
із шпалер в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.10.

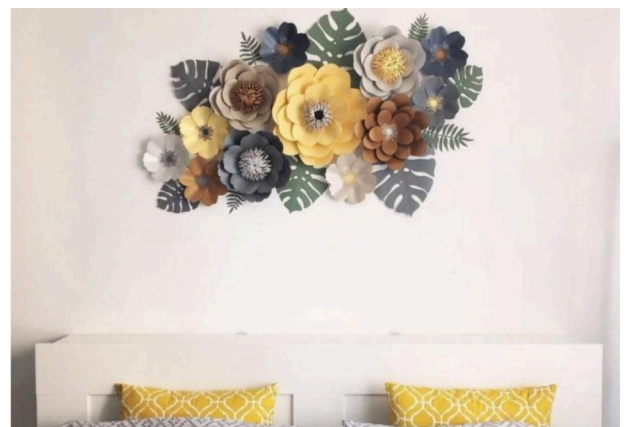

Рис. Б. 2.11.

Декоративного панно
із фоамірану в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.12.

Декоративного панно
із гіпсу в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.14.

Декоративного панно
з тканини в дизайні інтер'єру

Декоративного панно
із папіру в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.13.

Декоративного панно
із пробок в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.15.

Декоративного панно
з металу в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.16.
Декоративного панно
з ниток та цвяхів в дизайні інтер'єру

Рис. Б. 2.18.
Зд оформлення.
декоративного панно

Рис. Б. 2.20.
Дзеркальне панно
в дизайні інтер'єрі

Рис. Б. 2.17.
Декоративного панно
з продуктів харчування

Рис. Б. 2.19.
Декоративного панно з
підсвічуванням в дизайні інтер'єру

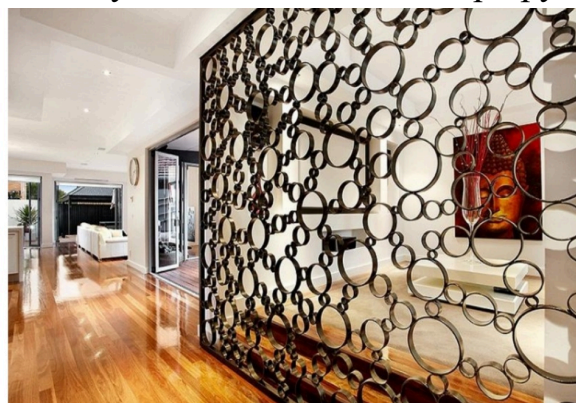

Рис. Б. 2.21.
Коване панно в
дизайні інтер'єрі

Додаток В

Ілюстрації до третього розділу

Рис. В. 3.1.

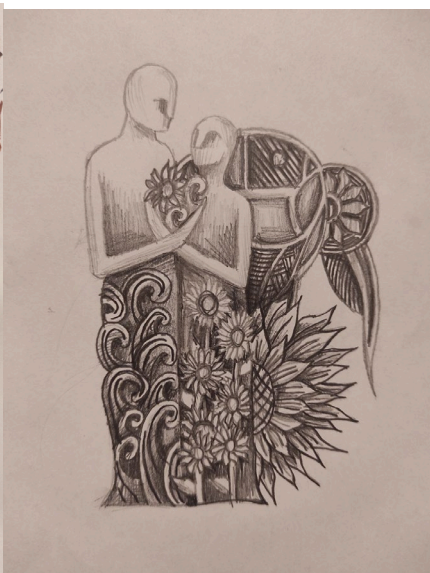

Рис. В. 3.2.

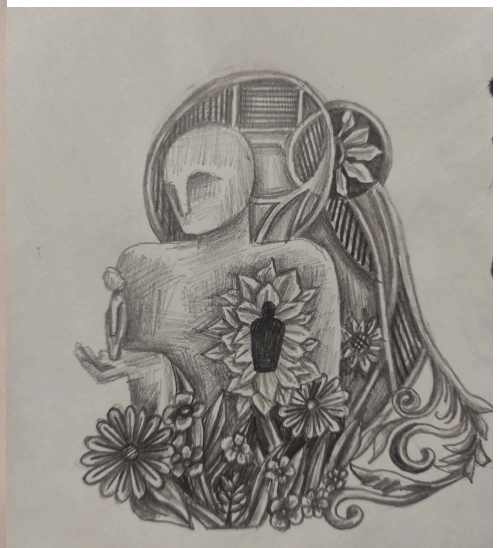

Рис. В. 3.3.

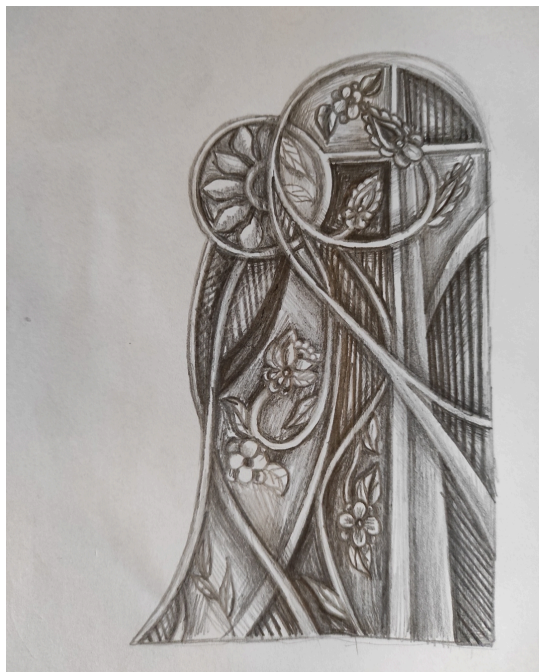

Рис. В. 3.4.

Рис. В. 3.5.

Рис. В. 3.6.

Рис. В. 3.7.

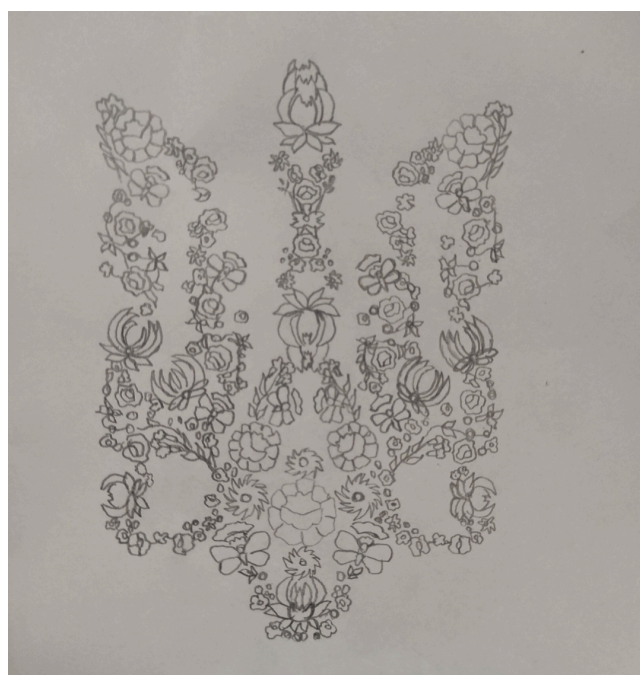

Рис. В. 3.8.

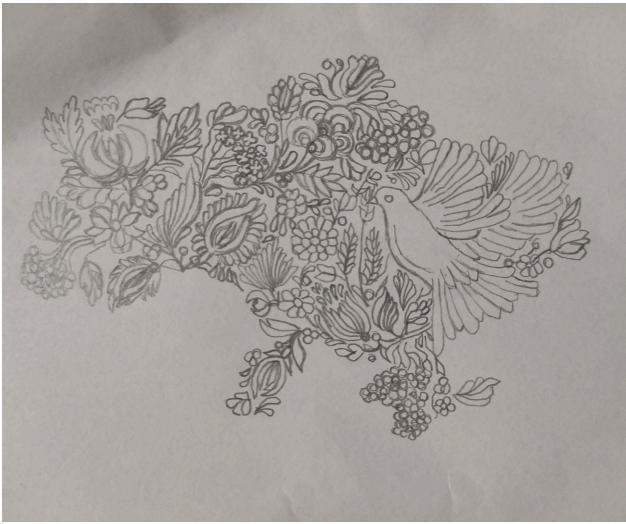

Рис. В. 3.9.

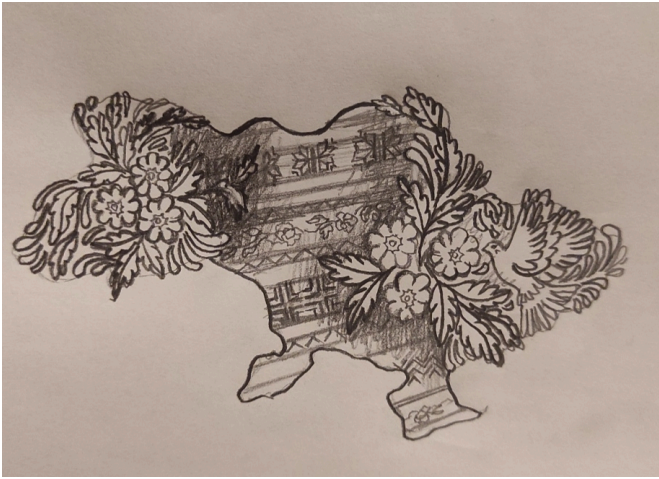

Рис. В. 3.10.

Рис. В. 3.11.

ПРОЕКТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ПРОЗКВІТНЕ УКРАЇНА

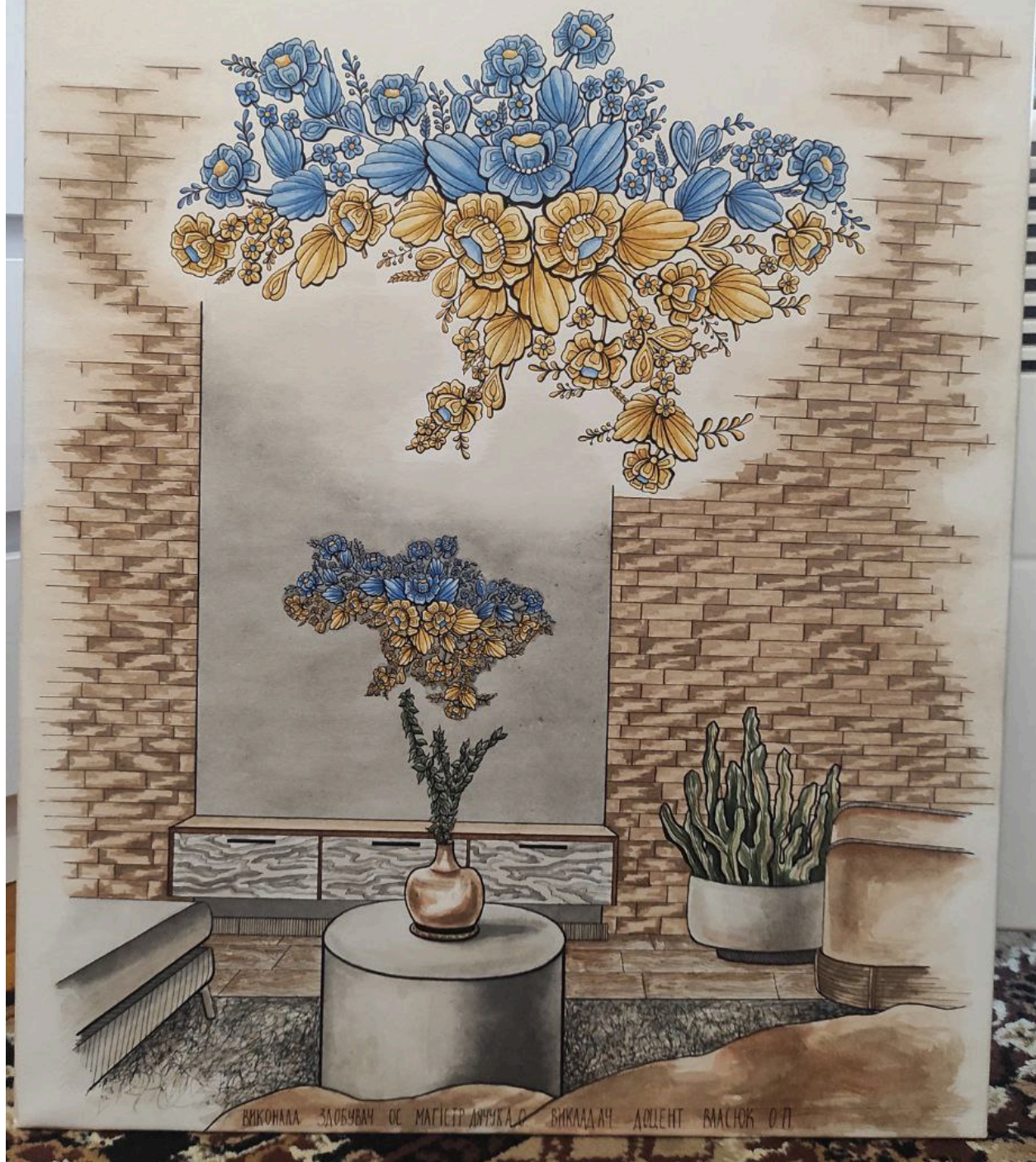

Рис. В. 3.12.

Ілюстрації до четвертого розділу

Рис. Г. 4.1.

Рис. Г. 4.2.

Рис. Г. 4.3.

Рис. Г. 4.4.

Рис. Г. 4.5.

Рис. Г. 4.6.

Рис. Г. 4.7.

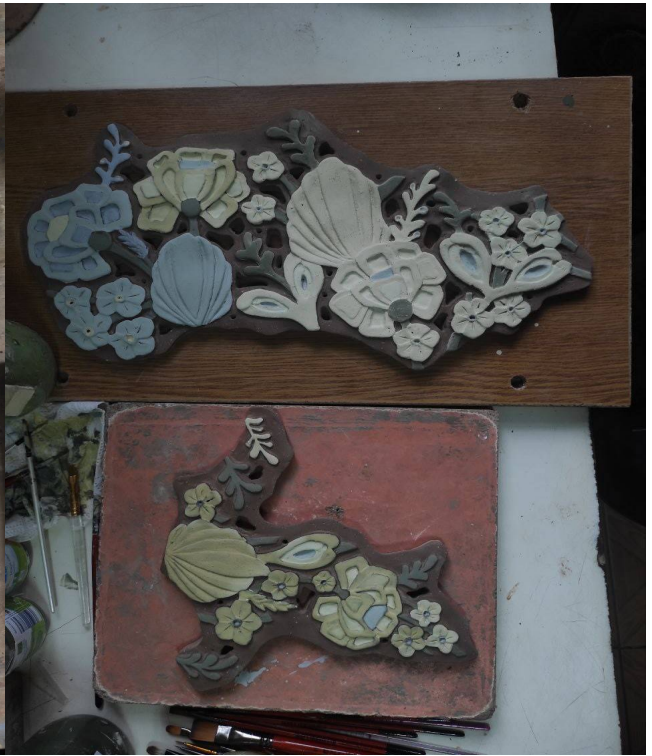

Рис. Г. 4.8

Рис. Г. 4.9

Додаткові фото процесів

Рис. Г. 4.10